

Tertialrapport 2 2025 för äldrenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	17
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	21
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	32

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	46
Uppföljning av ekonomi	48
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	48
Investeringar	50
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	50
Budgetjusteringar.....	50
Analys av balansräkning.....	51
Intern kontroll	53

Sammanfattande analys

Nämnden har under tertialet arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Nämnden gör bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året.

Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs i huvudsak under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Under det verksamhetsområdesmål där nämnden har flera nämndmål finns dessa som underrubriker. Uppdragen från budgeten redovisas löpande under året och sammanställs efter hand i bilagor till tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen.

I kommunfullmäktiges budget anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldrenämndens verksamhet. Nämnden har valt att integrera de direktiv som berör nämnden under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Andra direktiv är inte lika konkreta och har därför inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att tre av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppfyllas helt. Under de två verksamhetsområdesmålen som berör barn och ungdomar har nämnden inte tagit fram några nämndmål i verksamhetsplanen och rapporterar inte under dessa.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

Nämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att de fyra målen för verksamhetsområdet som är kopplat till inriktningsmålet bedöms uppfyllas helt.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att de sju målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppfyllas helt.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Under målen för respektive verksamhetsområde beskrivs hur långt nämnden har kommit i sitt uppdrag med att nå inriktningsmålet. Under de två verksamhetsområdesmålen som berör barn och ungdomar har nämnden inte tagit fram några nämndmål i verksamhetsplanen och rapporterar inte under dessa.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Myndighetsutövning jourtid

Jourhandläggare finns till hands för de som söker stöd och information på jourtid. Under jourtid har 651 individuella bedömningar och beslut om bistånd genomförts där akuta behov har uppstått under perioden januari till augusti. Nämndens jourhandläggare har gjort individuella bedömningar för både personer med funktionsnedsättning (8 procent) och för personer över 65 år (92 procent).

I närmare 60 procent av fallen är det den enskilde som själv eller med hjälp av anhörig tar kontakt med nämndens jourhandläggare och ansöker om hjälp och stöd. I övriga fall är det en person i den enskildes närhet som uttrycker oro eller gör en så kallad anmälan då hen ser ett behov av bistånd hos den enskilde. Det kan handla om behov av utökad hjälp i samband med att make/maka lagts in på sjukhus, mer hjälp i samband med egen utskrivning från sjukhus eller för att en person som inte har insatser sedan tidigare kan behöva hjälp att komma upp efter att ha ramlat hemma.

På jourtid kan även plats på korttidsvård beviljas. Under perioden januari-augusti har 26 ärenden hanterats gällande korttidsvård, vilket är en ökning då nämndens jourhandläggare i juni hjälpte ett antal personer att få korttidsplatser vid evakuering av ett äldreboende i samband med en brand.

Hälso- och sjukvård

Nämnden följer och deltar i den översyn som pågår av samtliga överenskommelser i Stockholms län inom hälsa, vård och omsorg. Översynen har visat på att det finns ett behov av att skapa tydliga och användbara överenskommelser och rutiner för att förbättra samordningen kring individen. Nämnden har samordnat arbetet med medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) från respektive stadsdelsnämnd. Vid dessa nätverksmöten har deltagarna delat med sig av fungerande arbetssätt, lyft utmaningar och fört dialog om hur samverkan med läkarorganisationerna fungerar och kan utvecklas i stadsdelsnämnderna. Stadens gemensamma riktlinje för hälso- och sjukvård och delegering har reviderats av stadsdelsnämndernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS).

För att stärka patientsäkerheten och stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldre individuella behov i fokus har nämnden planerat för följande utbildningsinsatser under hösten:

- Stadsövergripande introduktion på två heldagar för legitimerad personal.
- Kompetenshöjande insats för utsedda verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen.
- Utbildning för sjuksköterskor där syftet är att ge dem verktyg vid rådgivning på distans till baspersonal.

Ytterligare kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits och genomförts baserat på de behov som kartlagts, under året har stadsdelsnämnderna hittills beställt 2490 utbildningsplatser som omfattar:

- Grundutbildning inför delegering av läkemedel för omvårdnadspersonal.
- Utbildning vid förnyad delegering.
- Utbildning i insulinhantering inför delegering.

Utöver det har utbildningar genomförts avseende sjuksköterskors respektive enhetschefer ansvar för säker läkemedelshantering. Utbildningarna utvärderas kontinuerligt via nätverket för medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvariga för rehabilitering.

Nämnden har samordnat arbetet med utskrivningsprocessen genom nätverksmöten för representanter från respektive stadsdelsnämnd. Vid dessa nätverksmöten har deltagarna delat med sig av hållbara och fungerande arbetssätt, utmaningar och fört dialoger avseende hur staden kan säkerställa att intentionerna i såväl lagstiftning som regionala överenskommelser infrias kring utskrivningsklara patienter. Nämnden har tillsammans med Region Stockholm och Hälso- och sjukvårdsnämnden gett Stiftelsen Äldrecentrum i uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna och deras samverkanspartners i vidareutvecklingen av samverkan kring utskrivningsprocessen.

God och nära vård och omsorg

Nämnden leder och samordnar stadens arbete med att ställa om till en god och nära vård och omsorg tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden. Den stadsgemensamma handlingsplanen och den tillhörande årliga aktivitetsplanen utgör grunden i detta arbete. En stadsgemensam aktivitetsplan för år 2025 togs fram under senare delen av år

2024. En inventering av det pågående arbetet har genomförts, sammanställningen visar att det pågår en mängd aktiviteter i linje med handlingsplanen. Sammanställningen finns som bilaga till denna rapport.

Samverkans forum med Region Stockholm finns på central nivå och finns, eller håller på att etableras, även på lokal nivå. Flera utvecklingsprojekt har kommit igång. Flertalet av de aktiviteter som pågår inom ramen för omställningsarbetet är sådant som pågått under en längre tid och som kommer att pågå även framöver, till exempel arbetet med samordnad individuell plan och utskrivningsprocessen från slutenvården. Flertalet har koppling till den länsgemensamma samverkansöverenskommelse som sedan år 2022 finns kring vård och omsorg (HÖK).

Den nya förordning om statsbidrag för omställning till en god och nära vård och omsorg, som trädde i kraft den 1 januari år 2025, har för Stockholmskommunerna inneburit viss osäkerhet vad gäller tillämpningen. Statsbidraget är tydligt riktat mot hälso-och sjukvård och det råder för närvarande oklarhet om vilka områden inom staden som kan nyttja bidraget. Styrningen mot hälso-och sjukvård får konsekvenser för Stockholmskommunerna, där hälso-och sjukvårdsområdet utgör en relativt sett liten del av verksamheten. Dialog om tillämpningen har pågått med Socialstyrelsen, SKR och StorSthlm sedan förordningen kom. Utfallet av dessa diskussioner kan även komma att påverka hur stadens uppdrag ska utformas fortsättningsvis. Osäkerhet i tolkningen av förordningen medförde att statsbidraget inte fördelades ut till berörda nämnder förrän i augusti.

Länsövergripande forum för samverkan och beredning i frågor om hälsa, vård och omsorg mellan Storstockholm och Region Stockholm (VIS) kommer att fatta beslut om gemensamma arbetssätt gällande Lifecare SP (länsövergripande systemstöd vid utskrivning från slutenvården) och hur det ska användas vid upprättandet av SIP (samordnad individuell planering) utanför utskrivningsprocessen. I arbetet med omställningen till en god och nära vård och omsorg har även Stockholms stad tagit fram en stadsövergripande handlingsplan med fokusområden och aktiviteter där arbetet med SIP ingår.

Vård i livets slutskede

Vid ett av nämndens informationsmöten för utförare av särskilda boende och hemtjänst har Palliativt kunskapscentrum (PKC) informerat om utbildningar som kan stödja verksamheterna i deras utveckling av den palliativa vården. En dialog har påbörjats med PKC för att ta fram en utbildning om palliativ vård för biståndshandläggare. Vid ett nätverksmöte för medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) deltog representanter för Region Stockholms Avancerad vård i hemmet (ASIH). ASIH har avtal med Region Stockholm och kan inom ramen för det avtalet stötta personalen vid särskilda boendeformer. Vid mötet diskuterades om fortsatt utveckling av samverkan för att stödja personalen vid särskilda boenden. Nämnden har gett Stiftelsen Äldrecentrum i uppdrag att genomföra seminarium för biståndshandläggare under hösten. Målet är att säkerställa och stärka den äldres rätt till stöd i livet slutskede oavsett boendeform.

Ofrivillig ensamhet

Arbetet med att minska ofrivillig ensamhet sker bland annat genom erbjudande om olika typer av samtal. Statsbidrag möjliggör för stadsdelsnämnderna att arbeta med att utveckla

hälsofrämjande samtal. Under hösten erbjuds en utbildning för medarbetare inom äldreomsorgen som vill bli samtalsledare för att leda gruppsamtal för personer som är eller riskerar att bli ofrivilligt ensamma. Både hälsosamtalen och gruppsamtalen kommer att bli insatser i nya socialtjänstlagen och tillsammans med stiftelsen Äldrecentrum och stadsdelsnämnderna pågår ett arbete med att ta fram gemensamma modeller samt uppföljningsrutiner för de olika samtalstyperna.

Inom nämndens jourverksamhet utförs insatser i form av råd och stöd på jourtid vilket bland annat bidrar till att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet hos äldre i stunden.

Nämnden har deltagit på lokala seniordagar och anordnat en föreläsning riktad till seniorer på temat hjärnhälsa. I samarbete med kulturnämnden och idrottsnämnden har nämnden deltagit på Järvaveckan och där initierat en särskild seniordag. Ett pågående samarbete med civilsamhället finns genom ett ökat deltagande på nätverksträffar och frukostmöten som anordnas av ideella föreningar. Planering pågår för att under hösten erbjuda inspirationsträffar för de stadsdelsnämnder som vill arbeta med inspiration av Finger-konceptet med goda matvanor, fysisk aktivitet, social samvaro medicinska faktorer och kognitiv stimulans.

Jämställdhetsanalys

Under 2024 blev dubbelt så många kvinnor som män beviljade insatsen hälsosamtal i Stockholms stad. I arbetet med att minska ofrivillig ensamhet är därför män en av nämndens prioriterade grupper. Under 2025 arbetar nämnden aktivt i flera sammanhang med att informera samarbetspartners om att se över hur män kan bli mer delaktiga i till exempel förebyggande aktiviteter och vid undersökningar av vad seniorer har för önskemål om aktiviteter.

Äldre som tillhör sårbara grupper

Resultatet från uppföljningen av det suicidpreventiva arbete som gjordes tillsammans med socialnämnden hösten 2024 har kvalitetsgranskats, analyserats och spridits inom staden.

Totalt deltog 75 verksamheter i uppföljningen och resultatet visade i stort att:

- Många verksamheter har utbildat personal om riskfaktorer och riskgrupper för suicid och har rutiner för bemötande av suicidnära personer.
- Hälften av de svarande har information om stöd- och hjälplinjer tillgängligt.
- De flesta har rutiner för säker hantering av läkemedel, men få har inventerat risker i sina lokaler ur ett suicidriskperspektiv.
- En utmaning är samverkan med psykiatri, särskilt svårt kan det vara då den enskilde inte har en etablerad vårdkontakt.

I arbetet med stöd till äldre som utsätts för våld i nära relation har ett nätverksmöte med representanter från äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, Äldre direkt samt socialnämnden genomförts. Information om boendeinsatser för äldre som befinner sig i hemlöshet har delats på chefsnätverk och ett samverkansmöte med SHIS Bostäder och socialnämnden har genomförts för planering av gemensamma insatser.

Under perioden har planering tillsammans med socialnämnden påbörjats för informationsspridning i samband med den internationella suicidpreventiva dagen och World

Mental Health Day. Utbildningsplattformen har även uppdaterats med länkar till utbildningar om sköra äldre och om äldre som är våldsutsatta.

Specialiserade hemtjänstgrupper

I samverkan med stadsdelsnämnderna har nämnden gjort en inventering av planerade aktiviteter och kompetensutvecklingsbehov samt kartlagt vilka specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt som är aktiva. Det har anordnats en nätverksträff med målsättning att ge inspiration till hur hemtjänstpersonal kan skapa meningsfulla samtal och aktiviteter i mötet med äldre som har en demenssjukdom eller kognitiv svikt. Denna kunskap kan minska känslan av ensamhet hos den äldre samt ger ökade förutsättningar för att utveckla kvalitet och innehåll i avlösningstiden för anhöriga.

Stöd till anhöriga

I samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna har nämnden fortsatt att utveckla stödet till anhöriga med utgångspunkt från stadens program för anhöriga. Under perioden har information om reviderat program för stöd till anhöriga spridits genom intranät, nyhetsbrev och presentationer vid chefsnätverk. En systematisk samverkan med intresseorganisationer har startats upp för att kontinuerligt fånga synpunkter och föra dialog om pågående arbete. Ett kommunikationsråd har bildats med syfte att utgöra ett forum för stadsgemensamma kommunikationsfrågor rörande stöd till anhöriga. Det kan exempelvis handla om gemensamma nyheter eller aktiviteter. Rådet består av medarbetare från äldrenämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna. Tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna har nämnden påbörjat planering av aktiviteter och kommunikationsinsatser inför den nationella anhörigdagen samt arbete med att få en gemensam uppföljning av delar av anhörigstödet. Utredning om anhörigstödet som insats enligt ny socialtjänstlag har påbörjats tillsammans med socialnämnden.

Social dokumentation

Det första utkastet till riktlinjer i social dokumentation för utförare inom äldreomsorgen har tagits fram i samverkan med representanter från stadsdelsnämnderna. Nämnden inväntar Socialstyrelsens nya riktlinjer för social dokumentation innan vidare bearbetning sker.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under våren 2025 anordnade nämnden en workshop i syfte att öka kunskapen om äldre med intellektuell funktionsnedsättning och inventera möjligheterna att skapa meningsfulla aktiviteter för målgruppen inom befintlig verksamhet. Det lyftes att bibehållandet av sociala relationer efter pensionering, särskilt från daglig verksamhet, är en viktig utmaning. Nuvarande träffpunkter ansågs dock otillräckliga för att möta målgruppens behov. Övergången från biståndsbedömda insatser till öppna träffpunkter identifierades som ett kritiskt område som kräver mer stöd och anpassning. Sammanfattningsvis synliggjorde workshopen både behovet av utveckling inom området och vikten av tydliga ramar för att skapa långsiktiga och meningsfulla lösningar för målgruppen.

Lex Sarah

Stadens lex Sarah-rapporter har sammanställts och analyserats på stadsövergripande nivå. Utökade analyser har kunnat göras i och med ändrad metod för insamling av statistiken.

Resultat med analys har gemensamt med socialnämnden sammanställts i tjänsteutlåtande och redovisats till äldrenämnden och socialnämnden i maj.

Ett gemensamt stöddokument för stadens lex Sarah-utredare har färdigställts och spridits. Dokumentet ska utgöra stöd i utredningsarbetet och bidra till ökad likställighet. Arbetet med stadsgemensamt kunskapsunderlag har fortsatt med kvalitetsgranskning. I maj genomförde äldrenämnden tillsammans med socialnämnden en nätverksträff för stadens lex Sarah-utredare. Syftet med nätverksträffen var att ge möjlighet till gemensamma diskussioner om föregående års lex Sarah-resultat, lyfta komplexa frågor samt förändringar i och med ny socialtjänstlag. Nämnden har påbörjat ett arbete med att arrangera en fördjupningsutbildning för stadens lex Sarah-utredare under hösten.

Äldrenämndens systematiska uppföljningsarbete enligt stadens uppföljningsmodell

Verksamhetsuppföljningar

Arbetet med verksamhetsuppföljningarna pågår. Vårens uppföljarmöte hade fokus på likställighet i uppföljningarna samt gemensamma arbetssätt för att följa upp de nya utbildningskraven.

Kvalitetsobservationer

Kvalitetsobservationer i kommunal hemtjänst prioriteras i år och pågår enligt planering. Under perioden har 25 av 29 verksamheter observerats varav 9 verksamheter är uppföljningar från 2023 års observationer. Resultatet hittills har visat att de flesta äldre är fortsatt nöjda med sin hemtjänst. Personalen var ofta erfarna, lyhörda och engagerade och de bemötte de äldre utifrån deras individuella förutsättningar och behov. Ledningen och planerarna var närvarande och tillgängliga för personalen och stöttade dem under det dagliga arbetet.

Som utvecklingsområden framkom bland annat social dokumentation och informationsöverföring, reflektioner och följsamhet till basala hygienrutiner. Flera verksamheter lyfte strukturella utmaningar såsom att hålla en budget i balans, rekrytera kompetent personal med tillräckliga kunskaper i svenska språket, samverkan med beställarenheterna och svårigheter att skapa personalkontinuitet med fast omsorgskontakt. Resultatet tyder även på att det varierade mellan stadsdelsnämnderna hur mycket tid beställarenheterna beviljade för respektive insats, snäva tidsramar i en del verksamheter påverkade hjälpen hos de äldre och personalens arbetsmiljö.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Biståndshandläggare i stadsdelsnämnderna tar i samband med nyprövning in äldres upplevelse av äldreomsorgens kvalitet genom att ställa ett antal frågor. Under aktuell period har äldrenämnden samordnat arbetet genom nätverksmöte för representanter från respektive stadsdelsnämnd. Vid dessa nätverksmöten har deltagarna delat med sig av fungerande arbetssätt, lyft utmaningar och fört dialoger avseende hur staden kan förbättra metoden för kvalitetsuppföljning på individnivå. En utmaning sedan starten har varit att svarsfrekvensen är låg i vissa stadsdelsnämnder. En annan svårighet är att det kan vara svårt att ställa frågorna till personer med en demenssjukdom vilket resulterar i att målgruppen inte alltid har möjlighet att ge sitt perspektiv på kvaliteten inom äldreomsorgen. Dialog har förts i nätverket om hur man på ett likvärdigt sätt skulle kunna följa upp denna målgrupp på något annat sätt. Resultatet från dialogen ligger till grund för vidare arbete.

Inspektioner

Sexton inspektioner har genomförts under tertialet, varav tretton hos utförare, nio på vård- och omsorgsboenden, en på servicehus och tre hos utförare av hemtjänst. Inspektionerna hos utförare har bland annat gjorts med anledning av klagomål och uppföljning av inspektion. Tre inspektioner på beställarenheter har genomförts under perioden.

I likhet med kvalitetsobservationer och verksamhetsuppföljningar görs ingen skillnad mellan kvinnor och män vid inspektioner.

Nämndmål: 1.3.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden ger stadsdelsnämnderna stöd i utveckling och samordning i deras arbete med att ge stöd och omsorg till äldre.
- Nämnden utvecklar en mer strukturerad samverkan med Region Stockholm.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteterna anses kunna genomföras samt att indikatorn och nämndmålen bedöms kunna uppnås.

**1.4.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre
Framtidens socialtjänst**

Nämndens omställningsarbete utifrån den nya socialtjänstlagen bedrivs inom projektet Framtidens socialtjänst. I syfte att förbereda verksamheterna inför att lagen träder i kraft har juridisk utbildningsfilm samt skriftligt stödmaterial tagits fram. Från och med den 1 juli ges

trygghetslarm som en insats utan behovsprövning för personer som är 65 år eller äldre. Den kartläggning av stadens befintliga insatser utan behovsprövning som genomfördes hösten 2024 utgör ett centralt underlag för nämndens pågående arbete med att utforma dessa insatser framöver. Projektets styrgrupp har fattat beslut om förändrade arbetssätt och breddinförande av vissa insatser inom första linjens socialtjänst, till exempel att arbeta mer uppsökande och möta invånare på arenor utanför socialtjänstens ordinarie verksamheter samt att öppna upp insatser inom relationsvåld utan behovsprövning. Enskede-Årsta-Vantör, Järva, Skarpnäck och Södermalms stadsdelsnämnder har utsetts till pilotstadsdelar för att testa ytterligare arbetssätt inom första linjen och en ny insats: Flexibelt socialt stöd. Planeringen för uppstart av piloterna samt framtagandet av en gemensam modell för uppföljning pågår.

En stadsövergripande kartläggning och analys av vilka kompetensutvecklingsbehov som finns inom stadens socialtjänst utifrån omställningen har genomförts. Arbetet bygger på samtal med chefer och medarbetare i stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldrenämnden. Dialoger har även förts med andra kommuner samt med lärosäten i Stockholmsregionen.

Kartläggningen visar på behov av att stärka medarbetare i det relationella arbetet, till exempel i bemötande och att se helheten i mötet med individen. Det finns också behov av att stärka chefer i att leda i en lärande organisation. Arbetet med att ta fram en ansökan till Europeiska socialfonden för ett större genomförandeprojekt har påbörjats. För att bidra till en kunskapsbaserad socialtjänst har planering påbörjats, tillsammans med socialnämnden, för gemensamma utbildningstillfällen i individbaserad systematisk uppföljning (ISU).

Jämställdhetsanalys

I omställningen utifrån ny socialtjänstlag har arbetssätt och insatser inom första linjen tagits fram för området våld i nära relation. Fler kvinnor än män är våldsutsatta och män utövar, i högre grad än kvinnor, våld i nära relationer. Genom att sänka trösklarna för att få insatser och arbeta mer förebyggande och uppsökande kan fler våldsutsatta och våldsutövare erbjudas stöd i ett tidigare skede.

I arbetet med att ta fram förslag på insatser som inte kräver behovsprövning har en risk identifierats, att kvinnor och män kan komma att söka olika typer av stöd. För att motverka att detta leder till ojämställda insatser pågår nu planering för att förändra arbetssättet bland annat genom uppsökande verksamhet och riktade informationsinsatser. Det pågår även planering för uppföljning av vilka som tar del av olika insatser i syfte att säkerställa att stödet är relevant och tillgängligt för både kvinnor och män.

Hälsofrämjande arbete

Nämnden har genomfört en utbildning i förflyttningsteknik för arbetsterapeuter och fysioterapeuter utifrån ett rehabiliterande arbetssätt. Utbildningen är en del av det pågående arbetet med att sprida kunskap om OPEN-konceptet på särskilda boenden. Konceptet innebär regelbundna uppresningar och proteinrika mellanmål och syftar till att förbättra de äldres funktion och självständighet. Målet med utbildningen av arbetsterapeuter och fysioterapeuter är att de ska få ny kunskap och inspiration för att kunna utveckla den utbildning de själva håller för omvårdnadspersonalen. I enlighet med OPEN-konceptet ska omvårdnadspersonalen på så sätt få mer kunskap om hur äldre kan vara mer delaktiga och självständiga i sina förflyttningar i vardagen.

Medel för matlyftet har fördelats till stadsdelsnämnderna för arbetet med att förbättra maten och måltidsupplevelsen för samtliga verksamheter i egen regi inom äldreomsorgen.

Utveckling av digitala måltidsobservationer på vård- och omsorgsboende pågår.

Målsättningen med digitala måltidsobservationer är att det insamlade materialet och resultaten från observationstillfället ska kunna läggas in direkt i ett digitalt verktyg via mobil eller surfplatta under observationen. Resultaten ska sedan finnas tillgängliga per omgående i stadens kvalitetssystem för senare hantering av chef. Under perioden har olika teknikmöjligheter undersökts. Nästa steg är att dessa provas av en testgrupp.

Nämnden har även anordnat en nätverksträff för förebyggande enheter med tema samverkan. Nätverksträffen anordnades tillsammans med kulturnämnden och idrottsnämnden och ett fokusområde var samverkan med civilsamhället. Nämnden har även bjudit in chefer för förebyggande enheter till ytterligare en nätverksträff för att påbörja arbetet med att definiera insatsen Träffpunkt inom den nya socialtjänstlagen.

En arbetsgrupp med representanter från idrottsnämnden, kulturnämnden och äldre- och vårdnämnden har påbörjat arbetet med att stärka samverkan med civilsamhället och stadsdelsnämnderna. Nämnderna har även tillsammans deltagit på lokala seniordagar i Skarpnäck och Farsta stadsdelsnämnder. På de lokala seniordagarna stärks samverkan mellan stadsdelsnämndernas förebyggande enheter och civilsamhället exempelvis med lokala idrottsföreningar.

1.4.2 Äldre- och vårdnämnden bidrar i arbetet med att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och trygghet

Kvalitetsutveckling inom äldreomsorg

Nämndens uppdrag med att utveckla kvaliteten på vård- och omsorgsboende fortsätter enligt plan. Under perioden har de sammantagna resultaten från workshops och intervjuer med chefer och medarbetare, samt gruppintervjuer med äldre och anhöriga sammanställts. Resultaten har presenterats och diskuterats med referensgruppen och internt på förvaltningen.

Resultatet visar att de flesta äldre på vård- och omsorgsboende är nöjda och trygga med sina boenden. Dock upplever de ofta att personalen är stressad och överbelastad. De äldre som intervjuades lyfte bland annat vikten av att personalen har tillräckliga kunskaper i svenska språket och att relationen med kontaktmannen var god. Att få behålla sitt självbestämmande, att ha inflytande och att hjälpen är individanpassad var också viktigt. Även anhöriga lyfte kontaktpersonen som viktig för information och anhörigas delaktighet. Viktigast för anhöriga var att den närstående blev väl omhändertagen på boendet och att de blev väl bemötta på boendet. Anhöriga menade även att det var viktigt att de kände sig välkomna, delaktiga och fick tillräckligt med information, vilket skapade trygghet.

Vid workshop med chefer och medarbetare framkom att de upplevde en diskrepans mellan krav och förutsättningar. De lyfte utmaningar kopplat till bemanning, arbetsledning och arbetsplanering, dokumentation samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling. I dagsläget saknas också stöd och resurser för kvalitetsutveckling i verksamheten. Många verksamheter lyfte ekonomin som en viktig faktor för att kunna leva upp till kraven. Arbetet pågår för att se hur resultaten kan tas tillvara och på bästa sätt bidra till en utveckling av kvaliteten på vård- och omsorgsboende.

Förutsättningar för ett riktmärke för bemanning på vård- och omsorgsboende

En utredning av förutsättningar för ett riktmärke för bemanning på vård- och omsorgsboende pågår. Under perioden har dialoger med strateger, avdelningschefer samt andra kunniga på området genomförts. Även en genomgång av tidigare utredningar och forskning har genomförts. Utredningen visar på utmaningar med att sätta ett riktmärke för bemanning. Bemanning är en viktig faktor för kvaliteten i insatserna. Det finns dock andra faktorer som också påverkar kvaliteten, faktorer som lyfts fram är, de boendes behov, lokalernas utformning, personalens kompetens, organisering så som arbetssätt, arbetsplanering samt arbetsledning på plats i det dagliga arbetet samt gällande riktlinjer och lagar. Resultaten från utredningen kommer ligga till grund för kommande konsekvensanalys.

Ramtid

Under 2024 identifierade nämnden flera utmaningar kopplade till implementeringen av ramtid som arbetssätt. Bland annat behöver beställare och hemtjänstutförare en gemensam förståelse för arbetssättet samt stöd för att utveckla sin samverkan kring det. För att stärka detta arbete har nämnden gett Äldrecentrum i uppdrag att tillsammans med nämnden stödja stadsdelsnämnderna i arbetet.

Äldrecentrum har tagit fram en uppdragsplan som omfattar omvärldsbevakning, kartläggning av ramtid inom Stockholms stad, samt workshops med berörda aktörer och stadsövergripande samverkansdialog. I januari 2025 lanserades även en webbutbildning om ramtid riktad till hemtjänstutförare och biståndshandläggare. Syftet var att skapa samsyn kring arbetssättets innebörd och de förändringar som genomförts i tillämpningsanvisningarna under 2024. Under perioden har 291 unika inloggningar registrerats men flera grupper har också genomfört utbildningen gemensamt vid exempelvis arbetsplatsträffar. En ytterligare utmaning som lyftes under 2024 var bristen på tydlig och tillgänglig information för omsorgstagare och allmänhet kring vad ramtid innebär. Därför har nämnden, i samråd med representanter från kommunstyrelsens pensionärsråd, tagit fram en informationsbroschyr om hemtjänst där ramtid också beskrivs.

Äldreomsorgens årsrapport 2024

Nämnden har för åttonde året sammanställt äldreomsorgens årsrapport. I årsrapporten ges en samlad bild av läget inom äldreomsorgen i Stockholms stad under år 2024 samt över utveckling, goda exempel, styrkor och utmaningar.

Jämställdhetsanalys

Äldreomsorgens årsrapport syftar till att ge en beskrivning av äldreomsorgen i Stockholms stad under 2024 och berör både kvinnor och män. Majoriteten bland äldreomsorgstagarna, särskilt bland de allra äldsta, är kvinnor. Kvinnor vårdas också i större utsträckning en närstående. Äldreomsorgens årsrapport har ett jämställdhetsperspektiv, merparten av statistiken presenteras könsuppdelat. Skillnader mellan kvinnor och män samt ålder beskrivs också utifrån forskning på området. Genom ökad kunskap kan behov och förutsättningar inom olika grupper kan hänsyn tas i planeringen av insatser inom äldreomsorgen.

Läs mer om planeringen inför nästkommande årsrapport under KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med under rubriken Sammanhållen stad.

Arbetsledning och rådgivning jourtid

Omsorgspersonal från stadsdelsnämnderna har i komplexa och akuta situationer under jourtid fått hjälp av avdelningen Stockholms trygghetsjour med arbetsledning och konkret stöd och vägledning i sitt arbete. 1 334 arbetsledningsärenden har hanterats på jourtid under perioden januari till augusti 2025. Arbetsledningsärendena omfattar såväl stöd till stadens medarbetare inom äldreomsorg som stadens medarbetare inom omsorgen med personer med funktionsnedsättning.

Arbetet för att tydliggöra nämndens nuvarande och framtida uppdrag gentemot stadsdelsnämnderna för arbetsledning fortsätter. En genomlysning av statistisk rörande arbetsledning har genomförts och visar att behov av hjälp med bemanning är den vanligaste orsaken till behov av arbetsledning inom omsorgen av personer med funktionsnedsättning (drygt 80 procent av ärendena). Inom äldreomsorgen är frågor kopplade till omsorgen om kunder och bemanning samt nyckelfrågor är de tre vanligaste orsakerna till behov av arbetsledning.

Nämnden har sedan tidigare avtal med 16 kranskommuner gällande arbetsledning på jourtid. Under perioden januari till augusti 2025 har 2 530 arbetsledningsärenden från kranskommunerna hanterats. Arbetet med att avsluta uppdraget gällande arbetsledning gentemot kranskommuner fortsätter enligt plan med anledning av ställda krav utifrån arbetsmiljölagen. Samtliga avtal med kranskommuner är nu uppsagda vilket innebär att arbetsledningen för fem kranskommuner avslutas den 31 december 2025 och uppdraget gentemot resterande elva kranskommuner upphör 31 december 2026.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser				64		69 %	69 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Servicenämnden ska i samarbete med äldrenämnden och berörda stadsdelsnämnder förbättra samarbete och arbetssätt avseende äldre direkt och stadens medborgarkontakter gällande äldreomsorg. I arbetet ska ingå att skapa bättre rutiner och uppföljning, korta väntetiderna samt möjliggöra för enskilda att skyndsamt komma i direkt kontakt med ansvarig biståndshandläggare	2025-01-01	2025-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna och utveckla arbetet med att nå och skapa förutsättningar för äldre att i ökad utsträckning delta i fysiska aktiviteter	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inleda ett utvecklingsarbete för stadens dagverksamheter för att stärka upp insatserna samt säkerställa att dessa fortsatt håller hög kvalitet	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för riktvärden för bemanning inom vård- och omsorgsboenden som en vägledning för stadsdelsnämnder och upphandlad äldreomsorg	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med socialnämnden utreda hur personer med funktionsnedsättning 65+ i ordinärt- och LSS-boende får en fungerande övergång vad gäller meningsfull tillvaro genom riktade aktiviteter och träffpunkter för målgruppen	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnderna får stöd med utveckling och samordning i det hälsofrämjande arbetet.
- Stadsdelsnämnderna får stöd med utveckling och samordning i det förebyggande arbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 1.4.2 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och trygghet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden utvecklar den systematiska uppföljningen på stadsövergripande nivå.
- Nämnden analyserar och använder uppföljningsresultaten i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Aktivt och hälsosamt åldrande

Nämnden samverkar med kulturnämnden för att utveckla förutsättningarna för mer kultur inom äldreomsorgen. I början av sommaren genomfördes utbildningar för kulturaktörer som ingår i kultur för äldre. Stadens digitala kulturutbud har gjorts mer lättillgängligt för utförare på webben. Tre nya filmer och vägledningar i serien "Titta in på museet" med virtuella, guidade museibesök har färdigställts och publicerats. En upphandling av kursen "Kultur och hälsa" som ska genomföras till hösten har påbörjats.

Uppföljning av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Nämnden samverkar med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna för att främja fysisk aktivitet för äldre och speciellt uppmuntras lokala seniorhälsodagar och aktiviteter i stadsdelsnämnderna som främjar fysisk aktivitet. Insatser för förbättrad samverkan med föreningslivet planeras under hösten.

En övergripande kartläggning har påbörjats kring vilka fysiska aktiviteter som finns, hur dessa kommuniceras, civilsamhällets delaktighet och vad de erbjuder samt äldres delaktighet. Arbetet genomförs i samverkan med idrottsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna.

I april genomfördes en enkätundersökning, genom medborgarpanelen, där äldre över 60 år har svarat på frågor om utbudet av fysiska och sociala aktiviteter som erbjuds från staden. Resultatet visar att de generellt är mycket nöjda med utbudet men att de önskar bättre information om vad som finns nära där de bor.

Nästa steg i kartläggningen blir att lyssna med föreningslivet om utbud och planer samt även vad som görs lokalt i stadsdelsnämnderna. Sammantaget ska kartläggningen ge underlag för vilka ytterligare insatser som behöver göras övergripande för att skapa förutsättningar för äldre att i ökad utsträckning delta i fysiska aktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Resultatet i undersökningen visar vissa små skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnor deltar i något större utsträckning i ledarledda motionsaktiviteter samt simning medan män mer nyttjar motionsspår och vandringsleder.

Ungdoms- och seniorbesök

Medel för ungdoms- och seniorbesök är fördelat för år 2025 till särskilda boenden i staden. Processen med en ny upphandling av de båda sociala besöksformerna pågår då nuvarande avtal löper ut vid årsskiftet.

Nämndmål: 1.5.1 Äldrenämnden bidrar till att äldre har tillgång till ett rikt, kultur, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden bidrar till att äldre får möjlighet att ta del av mer kultur-, idrotts- och föreningsliv genom samverkan med kulturnämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Under målen för respektive verksamhetsområde beskrivs hur långt nämnden har kommit i sitt uppdrag med att nå inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteten anses kunna genomföras samt att indikatorn och nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Långsiktigt hållbara arbetssätt inom äldreomsorgen

Tillsammans med miljönämnden har nämnden bjudit in kommunala utförarverksamheter till tre digitala forum där teman har varit förbrukningsartiklar, kemikalier och matsvinn. Syftet har varit att informera utförarverksamheterna om hur de kan arbeta för att minska miljöpåverkan inom verksamheterna. I det fortsatta arbetet kan verksamheterna använda sig av informationen på webbsidan Hållbar äldreomsorg där det bland annat finns Vägledning för ett hållbart vård- och omsorgsboende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet						38 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen utifrån den reviderade strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Nämnden gör bedömningen att det ursprungliga uppdraget att revidera policyn inte längre kommer vara aktuellt. Arbetet med att ta fram Stockholms stads nya strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat pågår. Stadens mat- och måltidspolicy ändrar form för att integreras i den nya övergripande strategin. Nya riktlinjer tas fram till den reviderade matstrategin. Detta innebär att den gamla mat- och måltidspolicyn ersätts.			

Nämndmål: 2.1.1 Äldrenämnden bidrar till minskade utsläpp

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar, utifrån sina möjligheter, i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämnden samverkar med stadsdelsnämnderna i syfte att minska matsvinnet.
- Nämnden använder stadens interna återbrukscentrum, Stocket.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Nämnden bidrar till målet bland annat genom att i upphandlingar ställa miljö- och klimatkrav som syftar till att minska miljöpåverkan.

Nämndmål: 2.2.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar, utifrån sina möjligheter, i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämndens medarbetare känner till Stockholms stads miljöprogram och handlingsplan för biologisk mångfald.
- Nämnden följer stadens riktlinjer för inköp av miljömärkta och ekologiska varor.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Nämnden leasar 13 bilar utifrån stadens ramavtal. Under 2024 byttes sju gasbilar ut till nya elbilar. Det innebär att samtliga bilar nu är eldrivna.

Arbetet med att montera lås och installera larm sker utifrån geografiska områden i syfte att

effektivisera utförandet samt att minska utsläppen. Serviceärenden har i möjligaste mån planerats in utifrån områden.

Nämndmål: 2.3.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där framkomlighet ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämnden bidrar till minskning av växthusgaser genom hållbara transporter.
- Nämnden avropar miljöbilar från stadens ramavtal vid behov av nya bilar.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Trygghetslarm och digitala lås återanvänds i största möjliga mån hos andra kunder. Att tidigt få kännedom om att en kund inte längre vill ha eller behöver sitt trygghetslarm eller nyckelfri hemtjänst så att lås och larm kan hämtas tillbaka har identifierats som en framgångsfaktor såväl som en utmaning. Nämnden fortsätter sitt arbete med att se över hanteringen vid avslut och återlämning av lås och larm och har vidtagit olika åtgärder för att försöka stimulera återlämnandet av trygghetslarm. Syftet är att säkra en högre grad av återlämning av trygghetslarm och demontering av lås och därigenom möjliggöra att en större andel lås och larm kan återbrukas efter avslutad insats.

Trygghetslarm och lås som återtagits men som inte längre kan återanvändas hos kunder, källsorteras och elektronik, metaller och plast separeras ut hos stadens leverantör för att materialåtervinnas.

Nämndmål: 2.4.1 Äldrenämnden bidrar till giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Fler lås och larm återbrukas.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Under målen för respektive verksamhetsområde beskrivs hur långt nämnden har kommit i sitt uppdrag med att nå inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteterna anses kunna genomföras samt att indikatorerna och nämndmålen bedöms kunna uppnås.

Nämndens justerade budget för år 2025 är netto 261,1 mnkr och investeringsbudgeten 3,8 mnkr. Prognosen i tertialrapport 2 uppvisar ett överskott om 1,0 mnkr i jämförelse med budget. Prognosen för investeringsbudgeten uppvisar ett nollresultat.

3.1.1 Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

Larm och lås

Arbetet med att säkra en effektiv hantering av trygghetslarm och digitala lås fortsätter, där arbetssätt vid ansökan och avslut av larm ses över. Aktiviteter för att öka återlämningen av trygghetslarm så som mer aktiv eftersökning av trygghetslarm, besök hos utförare, tidigare avslut av SIM-kort som inte används och ökade kommunikations- och informationsinsatser till utförare har genomförts. Trots insatser är arbetet med att kunna återbruka fler trygghetslarm fortsatt en utmaning.

Antalet förlorade trygghetslarm förväntas under 2025 kosta i genomsnitt cirka 120 tkr per månad. De trygghetslarm som återlämnas är inte alltid kompletta utan behöver ofta kompletteras med bärbara larmknappar. Bärbara larmknappar försvinner även under pågående insats, inte sällan i samband med sjukhusvistelse och behöver ersättas. Årskostnaden för att komplettera befintliga trygghetslarm med nya larmknappar uppgår till cirka 1,5 mnkr årligen.

När det gäller återbruk av digitala lås ser nämnden att arbetet har gett resultat. En skillnad är att nämnden själv äger uppdraget och ansvaret för att låset blir demonterat och kan återbrukas i jämförelse med trygghetslarmen där ansvaret till största del ligger hos utföraren.

Arbetsledning kranskommuner

Avvecklingen av arbetsledning till kranskommuner pågår och innebär minskade intäkter år 2026 samt ytterligare minskade intäkter år 2027. Planering av den effektivisering som är möjlig i form av minskad personalbemanning har påbörjats. Personaleffektiviseringen kommer dock inte täcka de minskade intäkterna fullt ut.

Ökad andel extern finansiering från EU, staten och andra finansiärer

Äldrenämnden har påbörjat arbetet för att öka andelen extern finansiering. En genomgång med förvaltningsledning och avdelningar som främst bedöms beröras kommer att hållas under hösten 2025 i syfte att identifiera områden där extern finansiering skulle kunna öka effekten av nämndens uppdrag eller möjliggöra ytterligare insatser. I arbetet ingår också att bekanta sig med metoder utifrån bidragsportalen och att förnya berörda medarbetares kunskap om EU-medel.

3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer

Boendepanering för äldre

Boendepan 2026 har fått en ny utformning i syfte att förtydliga behovet och tillgången på bostäder med fokus på särskilt boende för äldre. Den nya utformningen syftar till att skapa en rättvisande behovsanalys och tar följande faktorer i beaktande; dagsaktuella antal platser fördelat på regiform och inriktning, renoveringsbehov inklusive evakuering, behovsprognos kopplat till befolkningsbehov och omsorgsbehov uppdelat på somatisk- eller demensinriktning samt ekonomiska förutsättningar. Nämnden deltar i kommunstyrelsens arbete med budgetuppdraget om översyn och framtagande av förslag till ny modell för äldreboendepan.

Köhantering

Nämnden fortsätter arbetet med att tillhandahålla en effektiv köhantering. Arbetet med att ta fram statistik och se över digitalt systemstöd för köhantering och resursplanering fortsätter. Översyn av tillämpningsanvisningarna för köhantering har påbörjats. Tydlig information skapar förutsättningar för den äldre att tryggt förbereda sig inför ett kommande erbjudande om ledig plats. Digital information och en broschyr som riktar sig till den äldre som beviljats plats på särskilt boende har tagits fram och används nu i hela staden. I broschyren finns information om hur processen vid erbjudande om ny bostad går till samt vad som är viktigt att tänka på inför en kommande flytt.

Under året har staden beslutat att införa intagningsstopp och avveckling av tre servicehus, något som påverkar på köhanteringen då de som ska flytta ut har förtur till ett annat

servicehus.

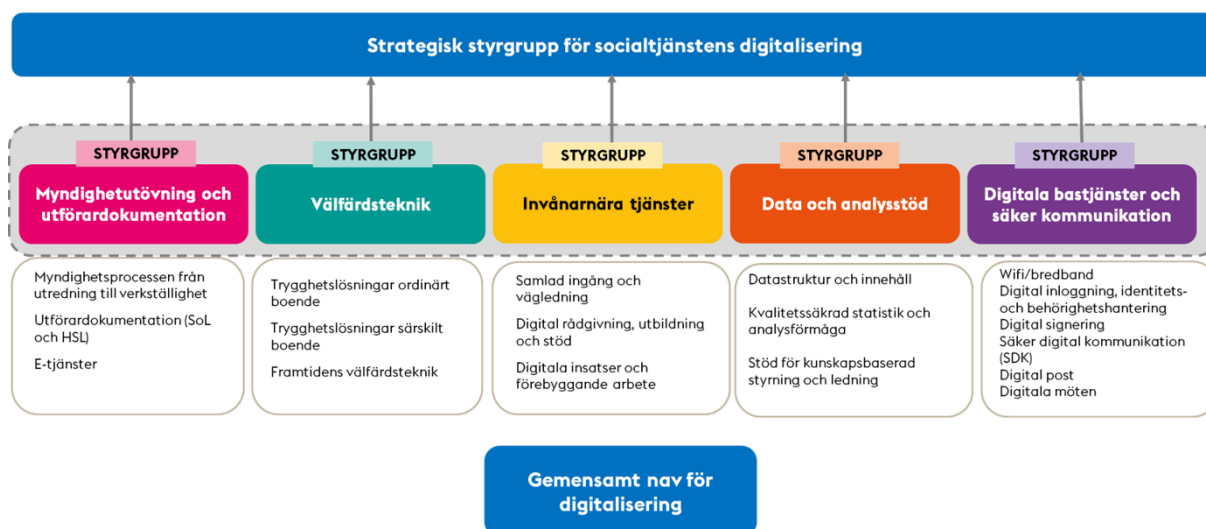
Nämnden ansvarar för att förmedla platser till korttidsvårdsboenden. Under året har behovet av plats varit större än tillgången på plats vid enstaka tillfälle. Dessa situationer har hanterats genom ändrad vårdinsats, omvandling av vård- och omsorgsplats till korttidsvårdsplats eller genom köp av korttidsvårdsplats via individavtal. Från och med 1 juni 2025 har staden tillgång till färre antal upphandlade platser. Dialog med stadsdelsnämnderna pågår i syfte att öka antalet tillgängliga platser inom egen regi för att säkra tillgången på platser. Arbete med att ta fram och utveckla statistiken över tillgång och efterfrågan på platser för korttidsvård fortsätter.

3.1.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen

En sammanhållen digitaliseringsutveckling

Nämnden har i uppdrag att leda och samordna digitaliseringsutvecklingen i enlighet med den framtagna digitaliseringsplanen och stödja stadsdelsnämnderna i deras utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen. För att lyckas krävs nära samarbete med stadsdelsnämnderna samtidigt som centrala perspektiv behöver vara närvarande för att effektivisera arbetet över staden som helhet. Mot bakgrund av det har en ny samverkansstruktur etablerats för äldreomsorgens och socialtjänstens digitalisering, strategiskt initiativ för socialtjänstens digitalisering. Under tertialet har en övergripande strategisk styrgrupp med fem digitala samverkansområden med varsin operativ styrgrupp etablerats. En första introduktion till de som ingår i styrgrupperna har genomförts. En gemensam rekrytering har genomförts med socialnämnden för spetskompetenser till det gemensamma navet för digitalisering.

Översikt – socialtjänstens digitalisering

Trygghetsskapande teknik på särskilda boenden och ordinärt boende för äldre

Nämnden leder ett stadsövergripande arbete för en mer enhetlig hantering av interna trygghetslarm på särskilda boenden, projekt Lisbet (Larm i särskilda boenden i egen regi och

entreprenad).

Inom ramen för projekt Lisbet har en stödfunktion etablerats, Stöd trygghetsteknik. Den fungerar som ett stöd till stadsdelsnämnderna för befintliga och framtida larmlösningar. De vanligaste frågorna som inkommit till stödfunktionen har gällt avtalstekniska frågor och behov av stöd vid förnyande av exempelvis serviceavtal.

En stadsövergripande arbetsgrupp har etablerats med representanter från både äldreomsorg och socialtjänst, i syfte att säkerställa både stödfunktionen och kommande avrop är i linje med vad verksamheterna i stadsdelsnämnderna efterfrågar. Arbetsgruppen har medverkat vid den normerande klassningen och en initial kravframställan på trygghetslarmslösningen har tagits fram. Förnyad konkurrensutsättning kommer att göras mot ADDAs kommande ramavtal för Digital trygghetstjänst för gruppboende som beräknas vara klart hösten 2025. Arbetet genomförs i nära samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna.

Sociala system

Sociala system är ett samlingsnamn för de systemstöd som stödjer stadens verksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. Äldrenämnden utgör tillsammans med socialnämnden den verksamhetsnära förvaltningen av Sociala system och arbetar nära tillsammans med den it-nära förvaltningen inom kommunstyrelsen.

Ett av de prioriterade områdena är en teknisk förflyttning av paraplysystemet till en mer modern teknisk plattform. Detta för att kunna säkerställa att det är både säkert, stabilt och användarvänligt. Förflyttningen sker i flera etapper för att gradvis introducera nya funktioner och förbättra systemet. Etapp 1, ny inloggningssida för användarna, lanserades 2024. Utvecklingen av etapp 2, inkommande information och inkorg och etapp 3, aktualisering av preliminärregistrering, lanseras till verksamheten i början av hösten. Utvecklingen av etapp 4, aktomslag, pågår och senare i höst påbörjas utvecklingen av etapp 5, utredning.

För att möta upp kraven i nya Socialtjänstlagen har en utveckling och anpassning av paraplysystemets grundläggande funktioner genomförts. Syftet är att myndighetsutövning ska kunna fattas utifrån rätt lagrum och därmed säkerställa en rättssäker myndighetsutövning. Ett arbete har startats upp för att utveckla det digitala stödet för att stödja verksamheternas processer vad gäller till exempel förmedling av platser till särskilt boende. Inom det uppdraget pågår ett arbete med att ta fram kravspecifikation för det kommande digitala stödet.

Upphandling och införande av ett nytt utförarsystem, Projekt NU, fortsätter med en förändring inom tidsplanen för införandet. Tidsplanen har komprimerats med fler parallella aktiviteter där utrullningen kommer att ske per process istället för per förvaltning, detta påverkar inte den totala tidsplanen.

Digitala arbetssätt

Flertalet verksamheter både i stadsdelsnämnderna och inom nämnden efterfrågar stöd i att använda befintliga lösningar för till exempel säker kommunikation. Därför har ett arbete startats, tillsammans med socialnämnden, för att erbjuda stöd att införa säkra meddelanden. Normerande klassning har genomförts med representation från verksamheten. Målet är att komma igång med säkra meddelanden i någon eller några av nämndens egna verksamheter under hösten med informationsdelning och vägledning som kan återanvändas till flera

verksamheter inom nämnden och i stadsdelsnämnderna.

Uppdraget att stödja stadsdelsnämnderna med att utveckla tjänsten digitala stödjare fortsätter. Tillsammans med socialnämnden utreds de förändringar som den nya socialtjänstlagen innebär och hur funktionen digitala stödjares uppdrag ska utformas utifrån dessa förändringar.

Införandet av WiFi-nätet Stockholm Surf i stadens verksamheter fortsätter i form av informationsinsatser till stadsdelsnämnderna. Socialnämnden och äldre- och våldshälsöknämnden samarbetar för att sprida information om Stockholm Surf i olika forum. Informationsinsatserna har lett till att fler verksamheter beställer Stockholm Surf. Stockholm Surf har minskat synpunkter från personal och brukare och har medfört att brukare behöver mindre stöd av personal för att logga in.

Utredning om förutsättningarna för att erbjuda WiFi i särskilda boenden, med fokus på brukarnas egna lägenheter pågår och avser särskilda boenden för äldre, LSS-boenden samt bostäder med särskild service inom socialpsykiatri. Arbetet drivs i samverkan med socialnämnden, kommunstyrelsen och S:t Erik Kommunikation AB. Lämpliga tekniska lösningar utreds för att säkerställa en välfungerande digital infrastruktur och god uppkoppling. Det finns vissa utmaningar gällande täckning och att mindre verksamheter inom socialtjänsten är geografiskt utspridda utan tillgång till stadens nät. En annan utmaning är de ekonomiska aspekterna för större verksamheter att investera i en utbyggd heltäckande digital infrastruktur. Under hösten 2025 fortsätter arbetet med att analysera tekniska lösningar, kostnadsfördelning och förutsättningar för genomförande.

Arbetet med digital tillsyn i samarbete med Södermalms stadsdelsnämnd fortsätter och leverantörer har presenterat sensorprodukter. Äldre- och våldshälsöknämnden fortsätter under hösten med utvärdering av de presenterade produkterna.

Nämnden har påbörjat arbetet med att ta fram en processbeskrivning för digitala inköp. Kartläggningen har påbörjats och en inventering av behoven för de tekniska utrustning påbörjas under hösten. Kungsholmens stadsdelsnämnd har infört digitala inköp enligt SKR:s rekommendationer, en gemensam uppföljning görs under hösten.

Omvärldsbevakning och innovation

Kungliga tekniska högskolan (KTH) har via äldre- och våldshälsöknämnden etablerat kontakt med två stadsdelsnämnder som genomför tester av en social robot i syfte att undersöka möjligheterna till gruppsamtal mellan äldre personer.

Nämnden har tillsammans med socialnämnden deltagit i kommunstyrelsens i arbetet med AI Sweden genom att medverka i tester av Svea-GPT.

Larmplattformen UMO

Nämnden har ansvarar för larmplattformen UMO som används inom stadens larmmottagning. För att kunna möta kommande välfärdsteknik behöver larmplattformen uppdateras till UMO-cx. En informationssäkerhetsklassning av UMO-cx är planerad till hösten 2025.

Det mobila 2G nät som trygghetstelefonerna använder för att kommunicera med larmcentralen kommer stängas ned i slutet av 2027. Trygghetstelefonerna behöver programmeras om för att kommunicera på 4G-nätet, vilket har påbörjats och planeras vara

klart till december 2026.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,6 %			98,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2025
	 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,6 %			98,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2025
	 Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2025

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, trafikinämnden, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB ta fram en handlingsplan för att de kommande åren väsentligt öka andelen extern finansiering av omställnings- och utvecklingsprojekt från EU:s fonder och program samt andra finansiärer	2025-01-01	2025-12-31	
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, äldre- och barnnämnden och AB Stockholmshem utreda hur Svedmyrabadet kan renoveras till att bli ett bad för äldre och andra grupper i behov av uppvärmda bassänger. Inriktningen gällande finansieringen av driften av det framtida badet är att denna ska ske gemensamt av idrottsnämnden och äldre- och barnnämnden, möjlig form för detta ska tas fram inom ramen för utredningen	2025-01-01	2025-12-31	
	Analys Utredningsarbete pågår under ledning av stadsledningskontoret.			
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldre- och barnnämnden utreda var inom staden den it-nära förvaltningen av sociala system ska finnas för att skapa bästa förutsättningar för förvaltning och utveckling	2025-01-01	2025-12-31	
	Analys Kommunstyrelsens utredning om var inom staden den it-nära förvaltningen av sociala system ska finnas är färdig. Kommunstyrelsen föreslår i sin utredning att den it-nära förvaltningen ska flyttas till äldre- eller socialnämnden. Beslut är inte fattat om vilken av äldre- eller socialnämnden som tar över ansvaret. Ytterligare analys krävs för att bland annat mitigera identifierade risker. En flytt kan preliminärt ske 2028.			
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och barnnämnden och stadsdelsnämnderna utreda och ta fram förslag på modell för finansiering för ökade hyreskostnader vid renovering av bostäder för äldre	2025-01-01	2025-12-31	
	 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och barnnämnden, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och stadsdelsnämnderna genomföra en översyn och förslag på förändrad modell för stadens äldreboendeplanering	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialnämnden och äldreomsorgsgruppen ska i samarbete med servicenämnden och kommunstyrelsen utreda förutsättningarna för att erbjuda WiFi i särskilda boenden, med fokus på brukarnas egna lägenheter	2025-01-01	2025-12-31	
 Äldreomsorgsgruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att äldreomsorgsgruppen får ett utökat stadsövergripande ansvar för sammanhållen stadsövergripande statistik om stadens äldreomsorg	2025-01-01	2025-06-30	
Analys Stadens gemensamma statistik utgör det viktigaste underlaget för äldreomsorgens prognoser och är grunden till de beslut som fattas när det gäller riktning och utveckling framåt. Omställningen till den nya socialtjänstlagen påverkar samtliga verksamhetsområden och arbetet med att anpassa socialtjänsten enligt lagens intentioner förväntas pågå under flera år framåt. Enligt lagen ska socialtjänstens verksamheter arbeta i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet och säkerställa god kvalitet. Lagen ställer även högre och utökade krav på systematisk uppföljning. Utvecklingen av ett socialtjänstdataregister hänger starkt ihop med den nya socialtjänstlagen och är tänkt att stärka en långsiktig, hållbar, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Socialtjänstdataregisterlagen förväntas ha betydande påverkan på socialtjänstens verksamhetsdata, där både insamling och uppföljning av denna behöver stärkas och förändras. Nämndens utredning visar på ett behov av att utveckla förmågan att hantera statistik och analys samt förordar en utökning av organisationen med två heltidsanställningar inriktade på statistik och analys då detta är en kompetens och ett uppdrag som äldreomsorgsgruppen inte har sedan tidigare. Nämndens utredning visar att en resurstillsättning skulle skapa bättre förutsättningar och utökade möjligheter för förvaltningen att göra rätt prioriteringar och satsningar i arbetet framåt och därmed en resurssparande åtgärd, på sikt. Budgetuppdraget länkar in i stadens strategiska initiativ för äldreomsorgens och socialtjänstens digitalisering och det digitala samverkansområdet för data och analysstöd. Nämnden har involverat socialnämnden för att se över gemensamma data samt deltagit i socialnämndens nätverk för socialtjänstdata för att få en bild av stadsdelsnämndernas eventuella behov.			
 Äldreomsorgsgruppen ska i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda hur seniorbostäder kan utvecklas i syfte att öka servicen och skapa möjligheter för att samlokalisera aktivitetscenter, hemtjänst och annan service riktad till äldre	2025-01-01	2025-12-31	
 Äldreomsorgsgruppen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen fortsatt utreda behov om och i så fall hur nuvarande finansiering av kommunövergripande verksamhet bör omfördelas till äldreomsorgens ordinarie verksamhet	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Äldreomsorgsgruppens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan görs en framtida boendeplanering för att möta äldres behov av särskilt boende och att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta.

Förväntat resultat

- Nämnden samordnar arbetet med stadsövergripande boendeplanering för äldre.
- Nämnden utvecklar prognos och planeringsverktyg för äldreboendeplaneringen.
- Nämnden bidrar till att äldres kunskap om utbudet av boendeformer är god genom målgruppsanpassad kommunikation.
- Nämnden bidrar i arbetet för att motverka hemlöshet bland äldre.
- Nämnden utvecklar arbetet för en mer effektiv köhantering.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.1.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska leda och samordna digitalisering- och utvecklingsarbetet enligt budget inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Nämnden har stöttat stadsdelsförvaltningarna genom samordning av digitaliseringsarbetet.
- Nämnden har tillsammans med berörda nämnder drivit utvecklingen av objekt sociala system, projekt NU samt prioriterade områden i digitaliseringsplanerna
- Nämnden har initierat samverkan och samarbeten med relevanta aktörer för att främja digitaliseringsarbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att indikatorerna och nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Förvaltningen bidrar till att intresset för att arbeta inom äldreomsorgen ökar. Nämnden har tagit emot fyra feriearbetande ungdomar under sommarperioden. Nämnden fortsätter att tillhandahålla en plats för stockholmsjobb vid vaktmästeri och arbetsplatservice. Ytterligare en plats för stockholmsjobb kommer att beredas under året. Nämnden har genom samverkan med arbetsmarknadsnämnden erbjudit en person utan tidigare erfarenhet från äldreomsorgen arbetspraktik och arbetsträning.

Nämnden samarbetar med S:t Eriks gymnasium för att kunna ta emot en eller flera praktikanter varje år inom larm- och låshanteringen. I år har en praktikant slutfört sin arbetsplatspraktik och planering pågår för att ta emot två nya praktikanter till hösten.

Näringslivsfrämjande arbete

Nämndens samarbete med privata utförare av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboenden fortsätter. Arbetet följer de riktlinjer och det synsätt som redovisas i Näringslivspolicy för Stockholms stad. Nämnden anordnar informationsmöten en gång i månaden för personer/företag som är intresserade av att starta hemtjänst.

Nämnden har under perioden erbjudit stöd och gett information till de företag som vill starta vård- och omsorgsboende, seniorbostäder eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	4			4	4	4 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	1			1	2	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0 st			0 st	0 st	0 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2025

Nämndmål: 3.2.1 Äldrenämnden bidrar till att fler vill arbeta inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Antalet medarbetare inom äldreomsorgen ökar.
- Nämnden tar emot feriearbetare, Stockholmsjobb och studenter.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att nämndmålet 3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer bedöms kunna uppnås.

Sammanhållen stad

Staden satsar extra i vissa områden för att minska skillnaderna i livsvillkor. Genom översiktsplanens fokusområden – Järva, Hagsätra-Rågsved, Skärholmen och Farsta – styrs resurser till de platser där behoven är störst.

Under perioden har nämnden startat upp ett pilotprojekt i Järva stadsdelsnämnd inom ramen för Sammanhållen stad. Projektet syftar till att upptäcka och minska ofrivillig ensamhet och kommer att ske i samarbete med stadsdelsnämnden, kulturnämnden och idrottsnämnden. Prioriterade målgrupper är ensamboende, utrikesfödda och män med hemtjänstinsatser. I pilotprojektet kommer även samarbete med bostadsbolag och civilsamhället att vara en viktig del.

Inom ramen för äldreomsorgens årsrapport har nämnden påbörjat ett samarbete med kommunstyrelsen för att se över om en del av rapportens upplägg kan ha Sammanhållen stad som ett eventuellt tema. Nämnden har påbörjat arbetet med att se över tillgänglig och relevant statistik som kan belysa satsningen och utmaningarna.

Nämnden har även i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden inlett arbete för att undersöka om staden kan hitta möjligheter för att anordna fler utbildningar i något eller

några områden som omfattas av Sammanhållen stad.

Jämställdhetsanalys

I äldreomsorgen arbetar fler kvinnor än män. De kompetensutvecklingsinsatser som har genomförts har därför haft fler kvinnor som deltagit. De insatser som erbjuds är anpassade för att attrahera och utbilda medarbetare, oavsett könstillhörighet.

Nämnden har inlett samtal med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden för att undersöka om viss utbildning i svenska och i grundläggande kurser till vårdbiträde och undersköterska kan flyttas till något eller några områden som omfattas av Sammanhållen stad. Med en sådan insats kan även antalet män som söker kurser öka.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteten anses kunna genomföras samt att två av indikatorerna bedöms kunna uppnås och en uppnås delvis och nämndmålen bedöms kunna uppnås.

3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen Äldreomsorgslyftet

Under perioden har det inkommit cirka 430 ansökningar till stadsbidraget äldreomsorgslyftet. Cirka 92 mnkr har redan beviljats av de totalt 111,8 mnkr som Stockholm stad får i statsbidrag för äldreomsorgslyftet. Den större andelen av medlen går främst till de som har medarbetare som studerar till undersköterska. Nytt för år 2025 är att arbetsgivare kan beviljas medel för personalkostnaderna där medarbetare studerar svenska för invandrare eller grundläggande svenska som andra språk. Till hösten erbjuder nämnden även yrkessvenska med inriktning vård- och omsorg av äldre för att motivera till vidareutbildning och utveckla svenska språket för medarbetare i egen regi. De anställdas lönekostnader finansieras genom äldreomsorgslyftet.

Jämställdhetsanalys

I äldreomsorgen arbetar fler kvinnor än män. De kompetensutvecklingsinsatser som har genomförts har därför haft fler kvinnor som deltagit. De insatser som erbjuds är anpassade för att attrahera och utbilda medarbetare, oavsett könstillhörighet. Gällande statsbidraget äldreomsorgslyftet så är det fler kvinnor än män som studerar till vårdbiträde eller undersköterska, vilket är en naturlig spegling av hur fördelningen ser ut bland de anställda i de yrkena.

I arbetet med långsiktig kompetensutveckling har nämnden samarbetat med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden. Insatserna som planerats i samverkan gör ingen skillnad mellan män och kvinnor. Äldrenämnden har även samverkat med kommunstyrelsen för att undersöka möjligheterna att rekrytera medarbetare till äldreomsorgen genom sociala medier. Bland annat diskuterades olika förslag från externa aktörer som tagit fram innehåll till

en eventuell rekryteringssatsning med budskap som riktades till såväl ungdomar som vuxna och hade information som skulle attrahera arbetssökande oavsett könstillhörighet och ålder.

Stärkt kompetens inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens

Utifrån resultaten av kvalitetsobservationer under 2024 av vård- och omsorgsboenden har en utbildning anordnats under våren. Utbildningens fokus var bemötande och svåra samtal vid demenssjukdom. Medarbetare från elva vård- och omsorgsboenden i kommunal regi har deltagit i någon av de åtta heldagsutbildningarna. Under utbildningen har deltagarna fått möjlighet att reflektera och utbyta erfarenheter av komplexa och svåra situationer i vardagen.

Nämnden har även gett fortsatt stöd till stadsdelarnas arbete med nationella kvalitetsregistret BPSD för personer med demenssjukdom.

Stärkt kompetens gällande basala hygienrutiner och klädregler

För att få full efterlevnad av hygienkrav och klädregler krävs ett långsiktigt arbete med flera olika insatser. Nämnden har gemensamt med medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) skapat en punktprevalensmätning (PPM) (ögonblicksmätning) för att verksamheterna ska kunna mäta följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler (BHK). Resultatet av mätningen kommer att analyseras i verksamheterna för fortsatt förbättringsarbete kring BHK. Mätningen kommer att utföras två gånger per år så att verksamheterna kan se sin följsamhet till BHK och identifiera eventuella utvecklingsområden. Under perioden har planering och underlag för en film om städrutiner på särskilda boenden påbörjats. Målet med filmen är att höja kunskapsnivån hos medarbetare det ska vara lätt att städa rätt. Syftet är att medarbetare ska få insikt om att städning är en del av att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning bland omsorgstagare och medarbetare.

Stärkt kompetens gällande hbtqi

Nämnden har under våren tillsammans med socialnämnden samordnat statsbidraget ”Främja hbtqi-personers situation” där Stockholm tilldelades 500 tkr för lärandeprojekt samt projekt för utveckling av fysiska och digitala mötesplatser för äldre för stadsdelsförvaltningarna Skärholmen och Järva. Fortsatt planering pågår för övergripande utbildningsinsatser genom stadens digitala utbildningsplattform.

Förbättrad arbetsmiljö inom hemtjänsten

Under perioden har nämnden aktivt lyft arbetsmiljö som tema vid dialogmöten med chefer från hemtjänstutförare i samtliga regiformer. Syftet har varit att samla in erfarenheter och perspektiv kring både utmaningar och framgångsfaktorer i det pågående arbetet med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten. Frågan har även varit föremål för diskussion vid interna workshops, där inspel från nämndens observatörer har bidragit till en fördjupad förståelse för nuläget. Vid dessa tillfällen har det blivit tydligt att många verksamheter redan genomför en rad insatser för att främja en god arbetsmiljö. Det finns exempel på lokala initiativ som syftar till att stärka trivsel, samverkan och ledarskap. Samtidigt kvarstår flera utmaningar, där ekonomiska och personella resurser lyfts som en begränsning för att kunna genomföra långsiktiga förbättringar och skapa hållbara arbetsvillkor.

Arbetet med förstärkt bemanning med tillsvidareanställning på heltid

Presentation av lokalt arbetssätt för att stärka bemanningen med tillsvidareanställd personal

har lyfts och diskuterats på möte med utförare inom vård- och omsorgsboende. Syftet var att möjliggöra erfarenhetsutbyte för utförarna och dela lärdomar. En enkät har skickats ut till stadens avdelningschefer i syfte att få en lägesbild och inventera behov av en bemanningsfunktion för legitimerad personal. Under perioden har nämnden fortsatt att följa lokala exempel på arbetssätt för att fånga upp goda exempel för stärkt bemanning med tillsvidareanställd personal.

Därutöver har ett aktivt arbete med heltid som norm genomförts inom nämnden vid avdelningen Stockholms trygghetsjour. Medarbetarna har erbjudits heltid alternativt höjd sysselsättningsgrad genom justeringar i scheman och fördelning av resurser och arbetsuppgifter inom avdelningen. Antalet heltids- och tillsvidareanställda har ökat och alla lediga tjänster annonseras på heltid.

Stöd i betyg och kursutbud för verksamheterna

Nämnden har samarbetat med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden för att tydliggöra för verksamheterna hur man kan få stöd att hitta och tyda betyg, vilket kursutbud som finns och hur man gör för att ansöka om utbildning. Detta är gjort i syfte att underlätta för verksamheterna att planera och utföra kompetensutvecklingsinsatser.

Utveckling av de akademiska noderna

Nämnden har varit med och anordnat en dag med det nationella nätverket för akademiska noder. Vid mötet diskuterades nätverkets syfte som bland annat handlar om att skapa kontakt mellan olika verksamheter och högskolor i landet i syfte att sprida evidensbaserade metoder och innovationer. Det hölls även föreläsningar om äldreomsorg för kvinnor som levt i hemlöshet samt om hur levande musik kan användas i arbetet med personer som har demenssjukdom. På stadens återkommande möten mellan högskolorna och akademiska kliniska adjunkter har arbetet påbörjats med att förbereda för en gemensam akademisk inspirationsdag.

Nya arbetssätt har tagits fram för samverkan med ledningen vid de akademiska noderna i syfte att stärka deras arbete med forskning och utveckling genom evidensbaserade metoder. Nämnden har inlett samarbete med Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum för att långsiktigt arbeta för att utveckla de akademiska noderna.

Verksamhetsförlagd utbildning

Samverkan med högskolorna i samarbetet kring verksamhetsförlagd utbildning pågår. Frågor som har behandlats på mötena har varit samtal om hur verksamheten och högskolan samarbetar gällande studenter som inte uppfyller kraven och när det kommer fram information från studenterna om brister i verksamheten. Inom ramen för det strategiska partnerskapet har nämnden deltagit i workshop med forskningsprogrammet Framtidens Hälsosamma Åldrande. Nämndens roll har varit rådgivande i kommunala frågor samt som en länk mellan verksamhet och forskning.

Nämnden har tagit emot 15 socionomstudenter som gjort studiebesök på förvaltningens operativa verksamhet vid avdelningen Stockholms trygghetsjour. Flera av dem har efter besöket visat intresse för sommarjobb. Nämnden planerar för att ta emot socionomstudenter för studiebesök även i höst.

3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Organisering för ett hållbart arbetsliv

Det arbetar för närvarande 13 chefer i förvaltningen inklusive förvaltningschef. I den stadsgemensamma tabellen nedan redovisas chefer utifrån antal underställda medarbetare, chefsnivå och verksamhet.

Antal underställda medarbetare inklusive underställda chefer		Antal chefer uppdelat per verksamhetsområde		
		0. Politisk verksamhet och gemensam administration	Övriga verksamhetsområden	
Intervall	Chefsnivå			Totalt
Färre än 10 st	A		1	1
	B		2	2
	B1			0
	B2			0
	C		2	2
	C1			0
	C2			0
Mellan 10-30 st	A			0
	B		2	2
	B1			0
	B2			0
	C		4	4
	C1			0
	C2			0
Fler än 30 st	A			0
	B			0
	B1			0
	B2			0
	C		2	2
	C1			0
	C2			0

Förklaring av chefsnivå:

A - förvaltningschef, direkt underställd nämnd.

B - avdelningschef, chef på mellanchefernivå, underställd förvaltningschef och överställd C-chefer.

C - första linjens chef, underställd förvaltningschef eller avdelningschef, saknar underställda chefer.

Cheferna med färre än 10 underställda medarbetare/chefer har komplexa uppdrag med ansvar för flera verksamheter eller stadsövergripande frågor. De två cheferna med fler än 30

underställda medarbetare har stöd av varsin gruppleddare. Gruppleddarna är en stödfunktion med visst verksamhetsansvar men är inte chefer med fullt mandat. Det är en ändamålsenlig organisation utifrån nuvarande och framtida uppdrag. Under året följs chefernas förutsättningar och arbetsförhållanden upp och översynen av organisering av stödfunktioner fortsätter. Uppföljningen av chefsstrukturen med dialog om förväntningar på chefer och ledarskapet förväntas utmynna i underlag för medarbetarsamtal och lönekriterier för chefer. I juni beslutade nämnden om en förnyad delegationsordning som följer nämndens chefsstruktur och tydliggör chefers mandat.

Jämställdhetsanalys

Merparten av förvaltningens medarbetare är kvinnor, vilket även återspeglar sig i chefsledet där 11 av förvaltningens 13 chefer är kvinnor. Förutsättningarna för ett hållbart ledarskap och antalet medarbetare per chef skiljer sig inte mellan män och kvinnor.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Stödet i arbetsmiljöarbetet på intranätet har utvecklats för att synliggöra nämndens rutiner och arbetssätt inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Tydlig och lättillgänglig information är ett sätt för nämnden att möjliggöra tillräckliga kunskaper inom det systematiska arbetsmiljöarbetet för förvaltningens medarbetare och chefer. För att förebygga ohälsa och sjukfrånvaro samt för att underlätta återgång i arbete efter sjukfrånvaro har en rutin för arbetsanpassning införts. För att upptäcka tidiga tecken på ohälsa och för att minska riskerna i arbetet kommer en gemensam rutin för medicinska kontroller vid nattarbete att tas fram.

Implementeringen av friskfaktorer vid enheterna och avdelningarna fortsätter i samband med arbetet med resultat av medarbetarenkäten och vid årets undersökning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön/OSA-dialogen. Tydligt formulerade mål kommer att sättas under året som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetsskor

Nämnden fattade i mars beslut om inriktningen av arbetet med att införa arbetsskor inom äldreomsorgen. Nämnden har tagit fram en riktlinje för införandet inom äldreomsorgen, som ska kunna tillämpas även inom andra verksamhetsområden. Syftet med riktlinjen är att införandet ska ske på samma sätt i alla stadsdelsnämnder samt fastställa förutsättningarna för privat regi.

Nämnden har även tagit fram tillämpningsanvisningar för att underlätta för införandet i stadsdelsnämnderna. Arbetet med riktlinjer och tillämpningsanvisningar har skett i samverkan med tjänstepersoner från stadsdelsnämnderna och fackliga företrädare. Nämnden fattade beslut om riktlinjer och tillämpningsanvisningar för egen regi på nämnden i maj. Därefter har nämnden tagit fram tillämpningsanvisningar för privat regi och fattat beslut om dessa på nämnden i augusti. Båda dessa tillämpningsanvisningar börjar gälla efter beslut i kommunfullmäktige. Arbetsskor förväntas införas och komma medarbetarna inom äldreomsorgens utförarverksamheter till handa under hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeinde x	78	74	79	82		83	83	2025
Analys Nämndens resultat i medarbetarenkäten har sjunkit med fyra punkter sedan föregående år till ett AMI (aktivt medskapandeindex) på 78. Resultatet har sänkts på alla delområden - motivation, ledarskap och styrning men är högre än mätningarna innan år 2024. Det har skett organisationsförändringar, chefsbyten och schemaändringar vilket kan vara bidragande orsaker till ett minskat AMI. Inför medarbetarenkäten genomfördes dialoger och dokumenterade ronder om organisatorisk- och social arbetsmiljö på enhets- och avdelnings nivå. Dessa visade att medarbetare vet vilka arbetsuppgifter de ska utföra, vilket resultat de förväntas uppnå och vem de ska vända sig till vid behov av stöd eller prioritering. I analysen och framtagandet av handlingsplaner introducerades Suntu arbetslivs friskfaktorer i verksamheterna. Under året arbetar alla enheter och avdelningar med åtgärder från sina handlingsplaner för att fortsätta med det som fungerar bra och utveckla det som behövs för att nå sina önskade lägen. Förutom åtgärder på enhets- och avdelningsnivå kommer nämnden fortsätta stärka ledarskapet och chefers helhetssyn med utgångspunkt i stadens kvalitetsprogram och chefsseminarium om att leda med helhetssyn i det komplexa uppdraget. Dialogen kommer att väva in förväntningar på medarbetarskap och ledarskap hos medarbetare och chefer.								
  Sjukfrånvaro	4,6 %	4,7 %	4,6 %	4,6 %	4,5 %	4,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	2,2 %	1,7 %	2,1 %	1,8 %	1,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Nämnden erbjuder övergripande utbildning och kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs

under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillitsbaserad styrning ska prägla förvaltningens arbets- och förhållningssätt. Det ska råda en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivs på jobbet.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI)
- Minskad sjukfrånvaro
- Ökad andel heltids- och tillsvidareanställda
- Förvaltningen bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteterna anses kunna genomföras samt att indikatorerna och nämndmålen bedöms kunna uppnås.

3.5.1 Äldrenämnden deltar i stadens beredskapsarbete och krisorganisation

Beredskap

Nämndens arbete med kris- och kontinuitetshantering, krigsorganisation och övningar fortsätter. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys (RSA) pågår enligt stadens fastlagda modell och tidsplan. I mars genomfördes en stadsövergripande krisövning där förvaltningen deltog. Lärdomarna som drogs av övningen arbetas in den pågående revideringen av krisledningsplanen. Framtagande av kunskapsstöd för utförare av äldreomsorg avseende beredskap och krisplanering inom äldreomsorg för stadens har påbörjats och finns nu tillgängligt på stadens webbplats för utförare, bland annat måltidsberedskap.

På kort tid inträffade två bränder på särskilda boenden; en brand i en kranskommun och en

inom Stockholms stad. Vid båda tillfällen behövdes evakueringsplatser. Förvaltningen kunde på kort tid kraftsamla och genom god samverkan med kommunala och privata utförare i staden lösa behovet av evakueringsplatser. Arbetet fungerade väl men det finns alltid lärdomar. Utifrån dessa har rutinerna för liknande situationer stärkts och kompletterats.

Sektorsorganisationen

Nämnden har huvudansvar och samordnar arbetet inom verksamhetsområdet ”Hälsa, vård och omsorg” inom stadens sektorsorganisation för civilt försvar. Inom ramen för detta uppdrag har en sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalys tagits fram tillsammans med de andra deltagande nämnderna och styrelserna i sektorn.

Utöver sektorsansvaret deltar förvaltningen i sektorsområdet ”Livsmedelsförsörjning och dricksvatten”.

Nämnden har tilldelats statsbidrag från Socialstyrelsen för att utveckla socialtjänstens beredskap. Inriktningen för tilldelade medel är att öka äldreomsorgens och socialtjänstens kunskap om arbete vid höjd beredskap. Äldrenämnden och socialnämnden samverkar om detta. En upphandling av utbildningsinsatser till chefer inom äldreomsorgen och socialtjänsten har genomförts. Utbildningsinsatserna ska genomföras under hösten 2025 och riktar sig till både kommunala och privata utförare, i fysisk och digital form.

Minska brandolyckor

Äldre personer är överrepresenterade i brandolyckor. Detta kan undvikas med enkla åtgärder i den äldres hem och informationssatsningar riktade till flera målgrupper. En översyn och revidering av befintligt material som riktar sig till de inom äldreomsorgen som arbetar i de äldres hem har påbörjats. Alla nya trygghetslarmskunder får muntlig och skriftlig information om brandprevention i samband med installation av trygghetslarm i bostaden.

I maj deltog förvaltningen på firandet av Storstockholms brandförsvars 150-årsjubileum på Gärdet med information om hur man kan skapa trygghet i hemmet.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhet är nu en tydligare del av äldrenämndens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och väsentlighet och riskanalys (VOR). Klassningsarbetet inom informationssäkerhet har fått ett tydligare fokus i år, ett flertal klassningar genomförs under 2025.

Äldrenämnden följer utvecklingen kring införandet utav NIS2- och CER-direktivet i Sverige samt kommunstyrelsens övergripande arbete för att anpassa rutiner i frågan. En anpassad utbildning i informationssäkerhet har skapats för att vid årsskiftet ersätta den obligatoriska inom staden.

Dataskydd

Dataskyddsombud (DSO), dataskyddshandläggare (DSH) och informationssäkerhetssamordnare (ISAM) har samverkat i arbetet med åtgärd och åtgärdsförslag utifrån "Dataskyddsombudets årsrapport för GDPR 2024." Äldrenämndens nya och uppdaterade rutiner inom dataskydd och incidenthantering har publicerats både på stadens hemsida och på intranätet. Uppdateringen av registerförteckning för personuppgiftsbehandlingar fortsätter enligt plan, där cirka 70 procent är genomfört. Fyra av sex konsekvensbedömningar är genomförda och godkända. De åtgärdsförslag som framkom i

"Dataskyddsbudets årsrapport för GDPR 2024" beräknas uppnås till årsskiftet.

3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

Nämnden ansvarar för centrala upphandlingar av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende enligt lag om valfrihet (LOV). Vidare ansvarar nämnden för centrala upphandlingar av profilboenden och korttidsplatser för äldre enligt lag om offentlig upphandling (LOU). Revidering av uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboende samt upphandling av enskilda platser för korttidsvård och profilboende har genomförts under perioden. Nya avtal gällande korttidsvård och profilboende har trätt i kraft den 1 juni.

Upphandlingen för korttidsvård resulterade i färre anbud än förväntat. Utifrån detta har nämnden tillsammans med samtliga stadsdelsnämnder vidtagit åtgärder för att säkra tillgången på platser. Utifrån nya krav i förfrågningsunderlaget och uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende som upphandlas enligt LOV har nämnden tillsammans med verksamhetsuppföljare i stadsdelsnämnderna samordnat en kartläggning av de faktiska förhållandena gällande utbildningsnivå och andelen tillsvidareanställda på heltid för omvårdnadspersonal.

Till utförare i valfrihetssystemet för hemtjänst har information gått ut i april om kommande uppföljning av anställnings- och löneform samt utbildning.

Upphandling för nytt utförarsystem pågår och förberedelser för en förnyad konkurrensutsättning för trygghetslarm i särskilt boende har påbörjats, vilket beskrivs under nämndmål 3.1.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp				84,36 %		80 %	70 %	2025
  Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts				100 %		100 %	82 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ska som del i stadens uppdrag om krisberedskap och civilt försvar i samråd med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera ett arbetssätt för återkommande kommunikationsinsatser om hemberedskap	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med Storstockholms brandförsvär initiera informationsinsatser riktade till äldre i syfte att minska brandolyckor	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Äldrenämnden deltar i stadens beredskapsarbete och krisorganisation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inom området civilt försvar ska nämnden verka både för den egna verksamheten och för hela stadens äldreomsorg, med de äldre stockholmarnas fokus, oavsett regiform.

Förväntat resultat

- Nämnden har en god beredskap med en krisorganisation som är känd, utbildad och övad.
- Nämnden bidrar till att utveckla och stärka stadens beredskap genom att leda och delta inom utpekade beredskapssektorer.
- Nämndens medarbetare och chefer har goda kunskaper om informationssäkerhet och dataskydd.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Upphandlade verksamheter bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteterna anses kunna genomföras samt att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Trygghetslarm och larmmottagning

I och med att den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 gick bland annat insatsen trygghetslarm från att vara en beslutad insats under årets första halvår till att istället vara en tidig insats utan myndighetsbeslut efter halvårsskiftet. Nämnden har arbetat för att hantera denna förändring bland annat genom justering av handlägningsstödet i sociala system, att säkerställa rätt kunskap hos berörda medarbetare samt att arbeta fram och implementera nya rutiner och arbetssätt. Arbetet med omställningen kommer fortsätta resten av året.

Stadens arbete för att efterleva ambitionerna i den nya chefsstrukturen med omorganisation inom hemtjänst som följd har märkts tydligt under våren då antalet ärenden till nämndens handläggare för trygghetslarm ökade med 25 procent under första halvåret. Nämnden har behövt justera många utförares så kallade åtgärdskedjor i larmplattformen UMO till följd av dessa omorganisationer.

Systematiskt kvalitetsarbete i form av egenkontroller, kvalitetskontroller och uppföljning har skett enligt planering i syfte att säkerställa en trygg och säker larmmottagning. Inom ramen för arbetet med att tillhandahålla trygghetslarm och välfärdsteknik är det viktigt att säkerställa att tjänsterna är tillgängliga för alla. Trygghetslarmen utnyttjas i hög grad av personer med olika funktionsnedsättningar i olika åldrar. Förutom trygghet bidrar larmet till att personen har möjlighet att leva ett självständigt liv och kan bidra till att skjuta upp behovet av andra insatser så som hemtjänst eller behov av att flytta till annat boende. Nämnden arbetar kontinuerligt med att stärka den egna personalens kompetens och förhållningssätt så att alla oavsett funktionsnedsättning bemöts på ett respektfullt sätt.

Nämnden har påbörjat arbetet att se över nämndens egen och stadsdelsnämndernas förmåga till uttryckning vid trygghetslarm. En kartläggning och omvärldsbevakning har genomförts i dialog och samverkan såväl inom nämnden som med stadsdelsnämnderna, stadens utförare och andra kommuner.

Omvärldsbevakningen och genomlysningen visar att det finns skillnader i hur Sveriges kommuner och stadens olika utförare har valt att organisera sig för uttryckning på trygghetslarm. I Stockholms stad omfattas insatsen trygghetslarm av valfriheten och varje utförare ansvarar själv för att organisera sig för uttryckning på trygghetslarm. I dagens avtal och uppdragsbeskrivning framgår det tydligt att inställelsetiden är max 30 minuter vid trygghetslarm, men det framgår inte hur ett larm ska hanteras och om utföraren måste besöka kunden vid varje larm. Genomlysningen av dagens process för uttryckning vid trygghetslarm samt inom nämnden upprättade avvikelser visar att de flesta avvikelser sker i de delar av processen där samverkan och informationsöverföring mellan olika aktörer sker och att denna samverkan behöver utvecklas vidare.

I dialogen med utförare framkommer det att uttryckningen vid trygghetslarm verka fungera bättre när det är personal med arbetsledar- eller planeringsmandat som tar emot och förmedlar

larm vidare inom organisationen än när trygghetslarm hanteras av personal inom hemtjänstverksamheten. Utförarchefer vittnar om att dagens arbetssätt och organisering för uttryckning på trygghetslarm har en negativ påverkan på arbetsmiljön, ekonomin och kvaliteten på omsorgen för och mötet med den enskilde med hemtjänstinsatser. Förvaltningen ser ett behov av att se över ersättningssystemet för trygghetslarm för att detta ska fungera i linje med ramtid.

Under perioden januari till augusti har nästan cirka 630 000 larmsamtal tagits emot inom nämndens larmmottagning. Nämnden har tydliga rutiner kring hanteringen av inkommande larmsamtal. I snitt förmedlas nästan 40 procent av alla inkommande larmsamtal vidare till hemtjänstutförare eller i vissa fall till sjukvården. Övriga larmsamtal rör upprepade larm, frågor och behov som kan besvaras och tillgodoses av larmoperatören eller provlarm och test av tekniken.

I kartläggningen av kundernas larmmönster framkommer det att de nio till tio procent av kunder som larmar mest under ett dygn står för drygt 50 procent av alla inkommande larm. Skälen till varför en person larmar ofta skiljer sig åt från person till person. Arbetet med stödet eller insatserna till de personer som av olika skäl larmar ofta behöver utvecklas vidare i samverkan med stadsdelsnämndernas beställarenheter och stadens utförare.

Till följd av beslutet att 2G-mobilnätet släcks ned år 2027 har nämnden sedan 2020 systematiskt arbetat med att byta ut trygghetslarm till nya digitala trygghetslarm. Antalet larm som behövde bytas ut var från början 17 500 trygghetslarm. Detta arbete närmar sig nu sin slutfas och endast 200 av den äldsta generationen trygghetslarm återstår att byta ut.

Sedan en tid står det klart att den första generationen trygghetslarm (Novo IP/4G) som köpts in (2 900 trygghetslarm) inom ramen för detta utbyte inte fungerar fullt ut. Tester har visat att dessa trygghetslarm inte klarar av att med en 100 procentig säkerhet upprätta talkontakt för alla inkommande larm när 2G-mobilnätet släcks ner. Arbetet med att ersätta även dessa trygghetslarm har påbörjats och 1 300 av dessa trygghetslarm har redan bytts ut.

Förvaltning av nyckelfri hemtjänst

Nämnden ansvarar för att förvalta nyckelfri hemtjänst i staden. Numera finns det dagtid dedikerade resurser för låssupport, installationer, låsservice och låsdemonteringar årets alla dagar. Dessutom tillhandahåller nämnden support kring nyckelfrihemtjänst till stadens hemtjänstutförare och invånare även på jourtid. Arbetet med verksamhetsnära stöd, fastighetsägardialog och medgivanden för montering av nyckelfri hemtjänst i portar fortsätter.

Under perioden jan-juni har cirka 450 portinstallationer genomförts och cirka 2 000 låsinstallationer på bostadsdörr. Under samma period har cirka 1 850 demonteringar genomförts. Att få medgivande från fastighetsägare för montering av nyckelfri hemtjänst i port är en förutsättning för att få ut fulla nyttan av nyckelfri hemtjänst och för att den enskilde snabbt ska kunna få hjälp vid exempelvis ett fall i hemmet.

Arbete mot välfärdsbrottslighet

Nämndens arbete mot välfärdsbrott fortsätter och är en väl integrerad del i nämndens arbete med upphandling och avtalsförvaltning. Detta gäller särskilt hemtjänst som bedöms vara ett riskområde. Ett utvecklat samarbete finns med stadsdelsnämnderna och socialnämnden.

Nämnden samverkar också med andra kommuner och myndigheter inom ramen för arbetet. Nämnden har deltagit i stadens referensgrupp mot välfärdsbrott och i Cura, som är en myndighetsgemensam satsning mot organiserad brottslighet, för att motverka att bland annat hemtjänstbolag används som brottsverktyg genom innovativa metoder. Nämnden har samordnat nätverket avseende fördjupad avtalsuppföljning inom hemtjänst där samtliga stadsdelsnämnder finns representerade. Samverkan med branschen är också en viktig del i arbetet för att motverka välfärdsbrott. Representant från nämnden har varit och träffat branschstyrelsen för Vårdföretagarna äldreomsorg och informerat om stadens arbete för att motverka välfärdsbrott inom riskområde hemtjänst.

Vidare har representant från nämnden deltagit i rundabordssamtal som Vårdföretagarna bjudit in till med temat motverka välfärdsbrott inom hemtjänst. Övriga deltagare var representanter från branschen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Ekobrottsmyndigheten, polisens nationella operativa avdelning och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Förvaltningen har också kontaktats av Regeringskansliet som velat få tankar och inspel rörande arbetet för att motverka välfärdsbrott inom hemtjänst.

Ny modell i samband med uppföljning

Nämndens arbete för att förebygga och motverka välfärdsbrott är ett arbete som fortlöpande kräver nytänkande och utveckling. Bedömningen är att nämnden behöver arbeta mer proaktivt och synas mer ute i verksamheterna. Ur perspektivet motverka välfärdsbrott är syftet att störa och göra staden ointressant för oseriösa utförare. Erfarenhet visar att besök hos utförare ger effekt även hos de utförare som inte fått besök.

Arbeta proaktivt görs exempelvis genom att informera om kommande uppföljningar i förväg. Under perioden har information gått ut till privata hemtjänstutförare om en kommande uppföljning i höst avseende tillsvidare anställd personal på heltid och personalens utbildningsnivå.

För att vara mer synlig har nämnden prövat en modell som innebär att i samband med uppföljning hos en utförare även passa på att göra oanmälda "titta in besök" hos närliggande utförare. Detta för att säga hej och "läsa in" hur det ser ut i lokalen. Besöken har inte tagit mer än 15 minuter.

Under perioden har nämnden även prövat en ny modell för att följa upp större utförare med flera utförarkontor. En pilot har genomförts där en oanmäld uppföljning har genomförts hos en större utförare med flera utförarkontor. Modellen bygger på att utförarens samtliga utförarkontor ingår i uppföljningen vilket de i enligt med ordinarie uppföljningsmodell inte har gjort. När piloten genomfördes var det 12 personer från nämnden som deltog. Syftet med uppföljningen var att se om alla utförarkontoren var aktiva samt om grundförutsättningarna fanns avseende anpassad lokal för verksamheten, arbetsledning på plats, personal kommer till utförarkontoret innan de går ut och arbetar, förflyttning till kunder, identifikation, basala hygienrutiner och nyckelhantering. Syftet med detta arbetssätt är också att vara mer synlig och visa att resurser finns.

Hittills i år har ett avtal sagts upp, två beställningsstopp genomförts och två utförare fått betala fast avgift om 10 000 kr för fördjupad avtalsuppföljning. Avgiften kan tas ut om det

framkommer att det föreligger brister och att dessa brister inte endast är ringa.

Nämnden har totalt tre pågående ärenden i domstol. Två av dessa är kopplade till tidigare uppsägningar/hävningar och ett är kopplat till avslag på ansökan om att bedriva hemtjänst.

Kontinuitet inom hemtjänst

Nämnden finns som stöd för stadsdelsnämnderna i deras pågående arbete med att öka kontinuiteten inom hemtjänsten, bland annat genom att minska antalet underleverantörer. När det gäller kontinuiteten för privata utförare finns ett särskilt fokus vid halvårsuppföljningar av nya utförare och fördjupade avtalsuppföljningar.

Brott mot äldre

Att stadens äldre ska känna sig trygga är en angelägen fråga och en del i arbetet att motverka brott mot äldre. Nämnden har genomfört en enklare informationssatsning i sociala medier och på stadens webbplats om hur man kan skydda sig mot bedrägerier. Där så är möjligt deltar äldreförvaltningen i informationsträffar med äldre om hur man skyddar sig mot bedrägerier eller förmedlar kontakter till polisen för sådana tillfällen.

Från och med i höst deltar förvaltningen i den stadsövergripande samverkan i det brottsförebyggande arbetet mellan staden och polisen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, brottsförebyggande råd och polisen samordna arbetet för att förebygga och förhindra brott mot äldre	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämndens verksamhet med inspektörer ska förstärkas i syfte att motverka oseriösa aktörer samt säkerställa att stadens äldreomsorg är säker och av god kvalitet	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.6.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att äldre känner sig trygga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden samordnar arbetet med att förebygga brott mot äldre.
- Nämnden har ett systematiskt arbetssätt för att förebygga och upptäcka välfärdsbrott.
- Nämnden har säkerställt att staden har en trygg och säker larmmottagning.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att aktiviteterna anses kunna genomföras samt att nämndmålet bedöms kunna uppnås.

Nämnden strävar efter att i relevanta situationer och uppdrag synliggöra och analysera eventuella könsskillnader samt föreslå hur dessa skillnader kan jämnas ut. Analysen av nämndens resultat har på aktuella ställen i rapporten kompletterats med jämställdhetsanalyser.

Teckenspråkig äldreomsorg

Under perioden har nämnden tillsammans med samtliga stadsdelsnämnder kartlagt efterfrågan av insatser för målgruppen. Nämnden har även sammanställt statistik över antalet personer som har varit i kontakt med de teckenspråkiga samhällsväglarna på medborgarkontoret i Rågsved. Nämnden har haft dialog med Tallens aktivitetscenter, som anordnar aktiviteter för döva och dövblinda seniorer. Nämnden har planerat för vidare kontakt med målgruppen via exempelvis enkäter. Resultatet av kartläggningen kommer att ligga till grund för det kommande arbetet.

Teckenspråkig äldrevägledare

Arbetet med framtagandet av en funktionsbeskrivning för rollen som teckenspråkig äldrevägledare fortsätter. Funktionsbeskrivningen planeras att vara klar under hösten förutsatt att äldrenämnden får medel för tjänsterna i budgeten för nästkommande år.

Funktionsbeskrivningen kommer att fungera som ett initialt ramverk och kan komma att anpassas och utvecklas under projektiden.

Agenda 2030

Nämndens arbete med Agenda 2030:s mål 2, Ingen hunger, fortsätter. Exempel på insatser är att verksamheterna via checklistor i stadens integrerade ledningssystem, ILS, kan kvalitetssäkra arbetet kring nattfasta, måltidsmiljö och matsvinn. Webbutbildningar om mat och måltider finns för hemtjänstpersonal, vård- och omsorgspersonal och biståndshandläggare. Verksamheterna kan även beställa broschyrmaterial kring mat och måltider för att öka kunskapen för personalen.

Arbetet för att stärka demokratin och tillgodose de mänskliga rättigheterna

Nämnden har beviljat föreningsstöd för 2025 till RFSLs arbete med "Regnbågscafé för seniorer". RFSL planerar att i samarbete med befintliga träffpunkter/mötesplatser för seniorer inom stadens stadsdelsnämnder arrangera en ambulerande caféverksamhet med olika teman som främst riktar sig till hbtqi-personer över 65 år. Caféerna kommer ske i höst.

Regnbågscaféet berör MR-programmets tre fokusområden i arbetet för att stärka demokratin och tillgodose de mänskliga rättigheterna.

Nämnden har tillsammans med socialnämnden samordnat ansökningar till Socialstyrelsen

gällande statsbidraget ”Främja hbtqi personers situation”. Socialstyrelsen har beviljat och tilldelat 500 tkr för lärandeprojekt och projekt för fysiska och digitala mötesplatser. Det finns även digitala utbildningar tillgängliga för all personal på utbildningsplattformen och som handlar om att skapa förståelse och ökad kunskap kring hbtqi personers situation. Nämnden fortsätter att uppmuntra verksamheterna att se dessa och kommer under hösten att planera fler utbildningsinsatser. Insatserna bidrar till att öka kunskapen och medvetenheten kring hbtqi personers situation.

Under perioden har nämnden tagit del av aktuella och relevanta forskningsstudier samt haft dialog med vård- och omsorgsboendet Hanveden, ett boende utanför Stockholms stad som erbjuder hbtqi-inriktning. Nämnden har även fört dialog med ett antal av stadens beställarenheter om hur de arbetar med målgruppen, med fokus på vilka behov målgruppen uttrycker sig ha. Nämnden har i och med detta kunnat sammanställa både ett teoretiskt grundat underlag kring målgruppens behov samt ett underlag om de faktiska insatserna som målgruppen beviljats.

I dialog med representanter för samer, sverigefinnar och tornedalingar har de berörda minoriteternas synpunkter och önskemål om äldreomsorg fångats upp. Arbetet fortsätter i dialog med stadsdelsförvaltningarna för att staden ska kunna erbjuda äldreomsorg enligt de nationella minoriteters rättigheter. Alla fem minoriteterna har erbjudits möjlighet att ansöka om stöd för väntjänstverksamhet för äldre för att motverka ensamhet och främja minoritetsspråk.

Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska arbeta för att erbjuda äldreomsorg på minoritetsspråken samt tillgängliggöra stadens äldreomsorg för romer och utgå från målgruppens särskilda behov. I detta arbete ingår att verka för personal med lämplig språk- och kulturkompetens till myndighetsutövning och till utförarverksamheter.

Äldreomsorgens beställarenheter och kommunala utförarverksamheter har informerats om och bjudits in till en utbildning om romers historia och kultur samt deras möjligheter att delta i samhällslivet och service. Första utbildningstillfället för verksamma inom äldreomsorgen blir i oktober. Därefter fortlöper utbildningen regelbundet och är öppen för alla inom socialtjänsten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utarbeta en långsiktig planering för delaktighet, inflytande och samråd i staden avseende de nationella minoriteterna	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda formerna för och påbörja införandet av äldreomsorgsverksamhet med inriktning samiska, meänkieli och finska samt säkerställa att det finns aktivitetscenter med aktiviteter för samer och tornedalingar och sverigefinnar	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen utreda efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och intresseorganisationer kartlägga behovet av hbtqi-anpassade boenden	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- I nämndens arbete integreras kunskap om äldre som en differentierad målgrupp med olika behov och förutsättningar.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet prognostiseras att uppnås. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens budget för år 2025 uppgår, efter budgetjusteringar, till 513,7 mnkr i kostnader och 251,6 mnkr i intäkter. Detta motsvarar en nettobudget om 262,1 mnkr. Om den budgetjustering om 4,2 mnkr för NU-projektet beviljas uppgår nämndens budget till 266,3 mnkr. Äldrenämnden uppvisar ett prognostiserat överskott om 1,0 mnkr i jämförelse med budget vilket är en förbättring med 1,0 mnkr i jämförelse med månadsprognosen för juli.

Belopp i mnkr	Justerad budget 2025	Justerad bokföring	Förväntad budget-justering	Prognos	Avvikelse
Nämnd och råd	1,6	1,0	0,0	1,6	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	9,3	4,8	0,0	9,3	0,0
Administrativa avdelningen	266,0	169,0	0,0	266,0	0,0
Avdelningen för övergripande äldreomsorgsfrågor	105,4	55,1	0,0	104,9	0,5
Stockholms Trygghetsjour	95,1	60,6	0,0	94,7	0,4

Belopp i mnkr	Justerad budget 2025	Justerad bokföring	Förväntad budget-justering	Prognos	Avvikelse
Avdelningen för digitalisering & IT	27,4	20,4	4,2	31,6	0,0
Avskrivningar	8,7	5,6	0,0	8,1	0,6
Internränta	0,2	0,4	0,0	0,7	-0,5
Summa kostnader	513,7	316,9	4,2	516,9	+1,0
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	2,0	0,5	0,0	2,0	0,0
Administrativa avdelningen	230,2	149,9	0,0	230,2	0,0
Avdelningen för övergripande äldreomsorgsfrågor	11,5	10,9	0,0	11,5	0,0
Stockholms Trygghetsjour	7,9	5,0	0,0	7,9	0,0
Avdelningen för digitalisering & IT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	251,6	166,3	0,0	251,6	0,0
Netto/avvikelse	262,1	150,6	4,2	265,3	1,0

Utöver överskottet om 1,0 mnkr så finns det ett antal differenser inom nämnden, både underskott och överskott, vilka beskrivs nedan.

Prognosen för personalkostnader visar ett underskott om 1,0 mnkr. En anledning till detta är den minskning av personalbudgeten som gjordes i verksamhetsplanen, vilken motsvarade 3,6 procent alternativt 3,0 mnkr. Minskningen gällde endast de verksamheter där vakanser och sjukdom inte ersätts med vikarier i någon högre grad. Minskningen gjordes med utgångspunkt från tidigare års erfarenheter då överskotten vad gällde budgeterad personal visade sig vara relativt stora på grund av uppkomna vakanser och sjukskrivningar. En annan bidragande orsak till underskottet inom personal är att färre tjänster har kunnat finansieras genom projekt NU, då detta arbete har skjutits fram.

Det administrativa arbetet med äldreomsorgslyftet och utvecklingen av nämndens personuppgiftsbehandling har krävt en förstärkning i form av konsultinsatser vilket inte var budgeterat och ger ett underskott om 0,8 mnkr. Det finns även en del andra mindre underskott i jämförelse med vad som budgeterats.

De underskott som beskrivs ovan balanseras av överskott inom andra delar av nämnden. I verksamhetsplanen för 2025 budgeterades 0,5 mnkr för samordningen av arbetsskor. Detta arbete utförs av befintlig personal och de tilldelade 0,5 mnkr kommer därmed inte att behöva nyttjas. Det finns även ett mindre överskott om 0,5 mnkr inom mat och måltider och för nämndens anslag för utbildning, föreläsningar och andra aktiviteter inom området. De medel som fördelas till stadsdelsnämnderna har inte minskats sedan föregående år.

Anslagen för utbildning och demenskompetens prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr. Överskottet avser främst lägre kostnader för en kurs i validering och medel som avsatts för att öka kompetensen inom demensområdet.

Inför året avsattes 0,5 mnkr för en uppgradering av befintlig larmplattform. Då detta behöver utredas ytterligare och uppgradering av larmplattformen kan påbörjas först 2026 innebär det att de 0,5 mnkr som budgeterats inte kommer att nyttjas, däremot kommer medel för detta att behöva reserveras i verksamhetsplanen för 2026.

Det finns även ett antal osäkerheter som kan påverka den prognos som redovisas ovan. Det är osäkert om i vilken utsträckning de 5,0 mnkr som nämnden tilldelats för arbetsskor för privata utförare kommer att nyttjas. Tillämpningsanvisningarna för privata utförare beslutades på äldrenämndens sammanträde i augusti och en anmodan om att söka detta bidrag kommer skickas ut till privata utförare i början av september när kommunfullmäktige beslutat om riktlinjer för arbetsskor.

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall tertial 2	Förväntad justering	Prognos 2025	Avvikelse
Inventarier	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1
Trygghetslarm	3,6	1,0	0,0	3,4	0,2
Summa utgifter	3,8	1,0	0,0	3,5	0,3

Nämndens investeringsbudget för år 2025 är 3,8 mnkr varav 3,6 mnkr avser inköp av digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr avser inköp av kontorsinventarier.

Utfallet per 31 augusti uppgår till 1,0 mnkr och avser inköp av digitala trygghetslarm.

Arbetet med att byta ut nämndens digitala trygghetslarm till larm som är kompatibla med 4G-nätet har pågått sedan 2020 och är nu i avslutningsfasen. Totalt har därmed cirka 17 500 larm bytts ut under den tiden.

Den nuvarande budgeten för inköp av larm avser i huvudsak inköp för att täcka det fortlöpande behovet av utbyten av trasiga och borttappade larm och nyinstallation samt att nämnden har ett mindre lager om leveransproblem skulle uppstå.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har 2025 ett verksamhetsprojekt som uppfyller de kriterier som fastställts i stadens anvisningar för uppföljning, NU-projektet, som avser utvecklingen av ett nytt utförarsystem inom äldreomsorgen. Planeringen per år för projektet redovisas i bilaga 2, verksamhetsprojekt.

Budgetjusteringar

Nämnden begär en budgetjustering av driftsbudgeten om 4,2 mnkr för projekt NU avseende kostnaden för årets åtta första månader. Projektet avser utvecklingen av ett nytt utförarsystem

inom äldreomsorgen. Äldrenämnden återkommer i verksamhetsberättelsen med en begäran om en budgetjustering för årets fyra sista månader.

Analys av balansräkning

Balansräkning	2025	2024
Tillgångar, mnkr	2025-08-31	2024-08-31
Anläggningstillgångar	21,1	26,0
Kundfordringar	0,1	0,4
Kortfristiga fordringar	0,2	0,2
Förutbetalda kostnader	85,8	23,6
Upplupna intäkter	0,0	7,6
Övriga interimfordringar	0,1	0,1
Moms och punktskatter	8,0	9,2
Summa tillgångar/förändring	115,3	67,1
Skulder och Eget kapital, mnkr	2025-08-31	2024-08-31
Kortfristig del av leasingskuld	0,0	0,0
Leverantörsskulder	6,1	5,4
Övriga kortfristiga skulder	131,7	91,5
Upplupna löner och sociala avgifter	1,9	2,5
Förutbetalda intäkter	2,4	2,2
Övriga interimsskulder	2,0	3,0
Moms och punktskatter	1,9	2,0
Summa skulder	146,0	106,6
Eget kapital	-30,7	-39,5
Summa skulder och eget kapital	115,3	67,1

Tillgångar

Nämndens tillgångar uppgår totalt till 115,3 mnkr. Dessa består av anläggningstillgångar till ett värde av 21,1 mnkr vilket innefattar digitala trygghetslarm samt kontorsutrustning. I tillgångarna ingår vidare omsättningstillgångar om totalt 94,2 mnkr vilka består av följande:

- Kundfordringar om 0,1 mnkr som består av interna kundfordringar gällande larmmottagning i servicehus, vidarefaktureringskostnader samt avgifter.
- Kortfristiga fordringar om 0,2 mnkr som består av godkända men ej utbetalda medel för ett statsbidrag samt en löneskuld.
- Förutbetalda kostnader om 85,8 mnkr vilket i huvudsak består av periodiserade kostnader gällande bidrag till frivilligorganisationer, statsbidrag, lokalhyra och delfinansiering av externa organisationer och verksamheter.
- Övriga interimfordringar om 0,1 mnkr som består av ej fakturerade kostnader för larmmottagning i servicehus.
- Moms- och punktskatter om 8,0 mnkr, vilka inte nollställs i delårsbokslutet.

Skulder och eget kapital

Balansräkningen visar på kortfristiga skulder om totalt 146,0 mnkr och består av följande:

- Leverantörsskulder om 6,1 mnkr varav den interna leverantörsskulden uppgår till 1,5 mnkr. Dessa består i huvudsak av driftkostnader, vikarieersättning och rekvirerade statsbidrag. Den externa leverantörsskulden om 4,6 mnkr består i huvudsak av driftkostnader för leasingbilar och lokaler, fakturerade tjänster för projekt, rekvirerade bidrag för friskvård för externa utförare samt sociala besök.
- Övriga kortfristiga skulder om 131,7 mnkr vilket i huvudsak innefattar ej rekvirerade medel från riktade statsbidrag samt återlämnade medel från 2024 vilka inte fakturerats av finansären.
- Upplupna löner och sociala avgifter om 1,9 mnkr vilket innefattar retroaktiv lön samt uppskattade kostnader för lönetillägg och timanställda för utbetalning i september.
- Förutbetalda intäkter om 2,4 mnkr vilket består av periodiserade intäkter gällande arbetsledning kranskommuner.
- Övriga interimsskulder om 2,0 mnkr vilket består av periodiserade driftkostnader och statsbidrag till och med augusti 2025.
- Moms- och punktskatter om 1,9 mnkr, vilka inte nollställs i delårsbokslutet.

Eget kapital uppgår till 30,7 mnkr, vilket är en ökning i jämförelse med 2024 års delårsbokslut med 8,8 mnkr.

Jämförelse med föregående år

Anläggningstillgångarna har minskat med 4,9 mnkr vilket beror på att utbytet av samtliga digitala larm är i slutfasen, vilket minskat inköpsbehovet.

Kundfordringar har minskat med 0,3 mnkr. Detta beror på att det vid delårsbokslutet 2024 fanns öppna fordringar gällande förvaltningens lokaler.

Förutbetalda kostnader har ökat med 62,1 mnkr vilket i huvudsak beror på att det i årets delårsbokslut finns två generella statsbidrag där rekvirering pågår. Vid 2024 års delårsbokslut fanns endast ett generellt statsbidrag.

Upplupna intäkter har minskat med 7,6 mnkr vilket beror på att ett projekt från och med augusti 2025 finansieras via anslagsbudget.

Leverantörsskulderna har ökat med 0,7 mnkr och beror i huvudsak på en högre andel fakturerade externa konsulttjänster samt inköp relaterade till trygghetslarmen.

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 40,2 mnkr vilket beror på att totala beviljade beloppet för riktade statsbidrag varierar mellan åren gällande beviljade belopp och andel som rekvirerats vid tidpunkten för bokslutet.

Upplupna löner och sociala avgifter har minskat med 0,6 mnkr vilket i huvudsak beror på lägre sociala avgifter 2025.

Förutbetalda intäkter har ökat med 0,2 mnkr och beror på förändringar i omfattningen av köpta tjänster gällande arbetsledning för kranskommuner

Övriga interimsskulder har minskat med 1,0 mnkr vilket främst beror på att ett fakturerat

bidrag, lokalrelaterade kostnader samt konsulttjänster gällande perioden till och med augusti 2025 har fakturerats vid tiden för detta delårsbokslut.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. I samband med verksamhetsplanen för 2025 beslutade nämnden om väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2025.

Förvaltningen har under året arbetat med internkontroll med representanter för samtliga avdelningar. Vid förslag på förändringar av internkontrollplanen eller om avvikelser från denna uppstår diskuteras detta med förvaltningens ledningsgrupp.

Efter en genomgång av årets internkontrollplan har inga avvikelser noterats mot den internkontrollplan som nämnden beslutat om.